

NGAY TAY

NĂM THỨ TƯ — THỨ
BÁY 2 DEC. 1939,
SỐ 190 — GIÁ 0\$10.
TÒA SOẠN VÀ TRÍ SỰ:
30, ĐƯỜNG QUAN
THÀNH — GIÁY NỘI 874

THƯ VIỆN
TRUNG UYNG
C
563

Một cảnh nên thơ

Ào ào dỗ lộc" rung cây.
Ở trong nhường có hương bay ít nhiều. (Kiều)

LUÔNG NGHI BỒ THẬN

LE HUY PHACH

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận. Bởi thận : đau lưng, mờ mắt, ủ tai, rutos, tiêu tiền vàng, tình khí loãng... Hoặc sinh ra mộng-tinh, di-tinh, hoạt tinh, liệt dương... Hoặc những người vì thủ dâm mà sinh ra tức ngực, hay đánh trống ngực, di-tinh, mộng tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tinh vì uống phải nhiều thứ thuốc công phật làm hại thận khi mà sinh ra đau lưng như bể, ủ tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rụng tóc, ướt qui đầu...

Có các bệnh kê trên đều dùng « Luỗng nghi bồ thận » số 20 của Lê-huy-Phách các bệnh khỏi hết — sinh khí cố tinh, khỏi bại thận, khỏi di tinh, khỏi mộng tinh, khỏi hoạt tinh, khỏi bệnh liệt dương, chắc như vậy !

Luỗng nghi bồ thận số 20 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc bồ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p.00 một hộp.

Đàn bà bắt điệu kinh

Dùng thuốc Lê-huy-Phách hay nhất

ĐIỀU KINH CHỦNG NGỌC số 80 giá 1p.50. Các bà có bệnh bắt điệu kinh, khí lên thẳng, khí xuống thẳng, huyết ra tim đen, co khi ra khi bú sữa. Trong người bần thần mỏi mệt, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ủ tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chung ngọc số 80 của Lê-huy-Phách, kinh nguyệt điều hòa, tốt cho sự sinh dục, mau có thai nghén.

ĐIỀU KINH BỒ HUYẾT số 21 giá 1p.00 — Các cô kinh hành sai hẹn, tháng có, tháng không, da vàng, quầng mắt thâm, người nhợt mệt, dùng Điều kinh bồ huyết số 21 giá 1p.00, kinh hành đúng hẹn, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Thanh niên cứu khò hoàn

Trị tận gốc các bệnh Lậu !

Một thứ thuốc lậu hoàn toàn linh nghiệm, hay hơn hết thảy các thứ thuốc Tây, Tau, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu : không cứ là kinh niêm hay mồi mắc, tức buốt hay ra mủ, bệnh Lậu phải lại hay phải nhiều lần, bệnh Lậu có nhiều biến chứng nguy hiểm, bệnh Lậu ở đàn ông, đàn bà hay đàn bà có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khò Hoàn số 70, giá 1p.20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệt nọc các bệnh Lậu. Thứ thuốc Thanh niên cứu khò hoàn này hiệu nghiệm phi thường. Các ngài hãy hỏi những người đã dùng qua rồi sẽ biết.

Nhà thuốc LE HUY PHACH

19 Boulevard Gia-Long (phố Hàng Giò) — Hanoi

Khắp các tỉnh : Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mèn đều đều có đại lý bán đủ các thứ thuốc của nhà thuốc Lê-huy-Phach

Fumer le Job
ou ne fumez pas

Bàn tay giết người

Của TRƯỜNG-XUÂN

Đăng trong VĂN-MÓI, tờ báo đầu tiên chuyên viết về Trinh-thám, ra ngày 1er Décembre 1939. Mỗi số 15 xu.
Tòa báo : 96 Route de Hué, Hanoi. Tél. 755, 7 Rue Charron

Biểu không 5 ngàn gói **GIẢI-LAO CẤP-BỒ**

Với những sinh chất của các vị thuốc đại bồ như Sâm, Quế và các khí lực của các loại Sơn chủ như Cao-nhung đem chế hòa dung phép hợp vệ sinh lắn với các vị bách bồ giải lao khác thành ra thứ thuốc GIẢI LAO CẤP BỒ này. Thuốc thường dùng cho cả nam phụ lão ấu, chuyên dùng để giải lao cấp bồ cho tất cả những ai có bệnh yếu đuối vì lao lực hoặc lao tâm tri... Nhân thuốc này đã kinh nghiệm và nay mới phát hành nên có chế riêng ra 5 ngàn gói để biểu làm échantillon. Ai muốn dùng thử xin đến lấy ngay. Ở xa nhớ gửi tiền cước Op 12 bằng tem. Thuốc bán 1p 00 một hộp (mỗi hộp có 4 gói, uống được 2 ngày).

Thuốc Bồ-thận :

KINH TIẾN TỤY TIẾN

Chữa khỏi hết các bệnh ở thận, khiến cho giao-hợp được lâu bền, khỏi hẳn bệnh liệt-dương, hoặc di, mộng tinh, chỉ uống một hộp 1p.00 đã thấy kiến-hiệu.

NHÀ THUỐC

THƯỢNG-ĐỨC

15, PHỐ NHÀ-CHUNG — HANOI

Ở xa mua lỉnh hóa giao ngan, và mua từ 2p 00 trở lên mà gửi mandat về trước thì không phải chịu liền cước phi.

Đã có nhiều kiều

MANTEAUX VÀ VESTES 1939-1940

Quý bà, quý cô sẽ được vừa ý về : mọi phương diện và chắc chắn có áo đẹp mặc.
CHỈ LẠI HIỆU MÃY CÓ TÍN NHIỆM VÀ CÓ THỰC CHUYÊN MÔN

Au chic tailleur

NGỌC-ĐINH

70, RUE JULES FERRY, HANOI
Marchand de tissus Français & Anglais

Sách Khoa Học! Bí Thuật!

của Võ-sĩ Võ địch Qui-nhơn 1937

Võ Thực Hành. Giấy tốt Op.40
60 miếng võ Nhật-bản dạy đánh, gõ,
bẻ gãy chân tay dễ học. 60 hình vẽ rõ ràng.

Tướng số giá Op 15. Cước bảo
dám Op.15

Muốn khỏi bị bịp bởi các thầy tướng
số. Muốn xem lấy vận hửu, tương lai,
nhân duyên, may mắn, ủ tai, hắt hơi, giải mộng nên đọc cuốn
Tướng Số.

Bắp thịt trong 30 ngày. Giá Op.25. Cước Op.15

Dạy ta sương gân bụng, cao người. Có lụa của M. Abadie Vice
Président de la F. S. T., Président du Boxing Club Hanoi và U. S.
H. In lần thứ hai.

Sách có gửi bán tại : Saigon Mai-Lĩnh 120 Guynemer. Phnompenh
Trường Xá, Hué : Hương Giang. (Mua sách trả tem cũng được)

Học Gồng Trà Kha sau ba tối thành tài dao chém, búa bồ không
đứt, không kiêng cữ nhiều giá 3p. — lối hầm thụ (gửi thư).

Bùa Chiêu Tài, Bùa Thương, Bùa Yêu giá 3p. — Mỗi thứ.

Thư từ mandat mua { đền tên : M.VŨ ÔN 120 bis Chaneauville
sách, lấy bùa HANOI — TONKIN

Thuốc đánh răng

ECLAT D'ARGENT

Sát trùng — Hương thơm — Nhiều bột

PÂTE : 0\$45 — SAVON : 0\$20

Chế tại :

PHARMACIE DU BON SECOURS
52, Bd Đồng-Khánh — Hanoi

Đại-lý độc quyền :

Trung-kỳ : A. S. S. — N° 1, Place Dong-Ba — Hué
Ai-lao : Bô-xuân-Hợp — Rue Principale — Thaklik

CUỐN SỔ

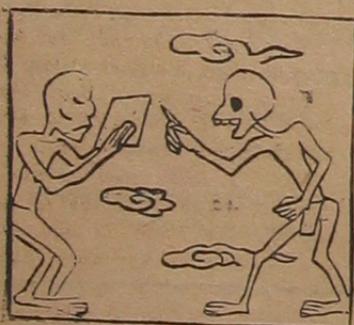
Đông-dương — Đạo sắc lệnh bảo vệ người ở thuê chống sự lạm nhũng của chủ nhà và đăng các báo. Bạn chủ nhà rót nướ: mắt, nhìn nhau mà than: « Ôi thời oanh liệt nay còn đâu nữa! ».

Hanoi — Từ lúc được tin lừa bắc đơn của cụ đài thành phố bồi thường 10 000 đ. vì đã trực xuất cự khỏi các chùa trong tỉnh, sự cự chùa Hòa giải, càng chán sự đài bất công, nhất quyết phen này tu hăng hơn trước. Cụ đã cao lại cái đầu cho thiệt nhân và đã đi khắp các nơi tìm một chùa sống khồ hạnh hơn chùa Hòa giải để ở.

Khâm-thiên. — Dưới xóm vẫn còn lầm chuyện. Hết thời, người ta xôn xao về việc chỉ em bị một người lừa một món tiền chỉ em chung nhau góp để người ấy chạy hộ cho khỏi đi khám bệnh, lâm sù, v... v... Ai cũng tin rằng bước sang năm nay, chỉ em làm ăn khó khăn, rủi quay quyết chỉ tại anh quan viên nào xông đất dưới xóm đầu năm, phi là một chàng « mày râu nhân nhượng » thì là một anh gan góc không mau mắn.

Ninh-bình — Tên khang đào trộm má lồ nhà phó Hè đã 5 năm nay, bị ốm sắp chết, mời Hè lại thú tội và khai đồng đảng. Hắn xin Hè một tờ giấy chứng chỉ lòng biết lỗi của hắn, có triện Lý trưởng nhận thực; rồi hắn dặn người nhà khi hắn chết được 3 ngày sẽ đốt tờ giấy cho hắn để khi xuống âm phủ gấp người hắn đã đào má, hắn đỡ lo sợ.

Hanoi — Một người biết vợ ngoại tình với một thằng quyền, dò la kèo vây tóm được quả tang đối nhán lình đang chuyện trò ở hồ Hoàn-kiếm. liền lôi vợ về nhà, bắt ký giấy cam đoan từ rày không được ngoại tình nữa. Vợ đã ký ngay, và anh chồng xoa tay, hờn hở, vỗ tay từ nay vợ không bao giờ nghĩ đến thằng gai nào nữa.

của TÔ-TÙ

Ô Người

Một đạo luật, một tin mừng

NÀNG quân Nhật vào tỉnh Quang Đông, là ngày các ông chủ có nhà cho thuê mừng. Trong vòng một tháng, giá nhà cho thuê bay vút lên cao như chiếc tàu bay, và các người không có nhà ở thuê, đành phải chạy đi nơi khác để dán Tàu chạy loạn đến chiếm nhà của mình đang ở.

Ấu cũng là một chuyện chạy : quân Nhật chạy sang Tàu, dán Tàu chạy vào nhà Annam, và người Annam chạy ra ngoài ô. Còn tiền của dán Tàu, thi nó chạy vào trong túi các ông chủ nhà.

Chỉ có người đi ở thuê là thiệt. Thiệt đến nỗi ở Haiphong, họ họp nhau 500 người đến yêu cầu một vị hội viên thành phố can thiệp.

Một đạo chỉ dụ vừa mới ra đời. Các người đi thuê cả cười. Và các ông chủ nhà nhân mặt, huân nhän cái túi bạc nhỏ dần.

Theo đạo luật này, ở khắp Đông-dương, giá nhà cho thuê để ở lấy ngày 1er-1-1930 làm nền tảng cho đến năm 1942 giá nhà cho thuê chỉ có thể tăng lên 13%, giá thuê ngày 1-1-1930 nếu nhà làm trước ngày ấy, và 18% nếu nhà làm sau ngày ấy, trừ ra khi nào đã sửa chữa nhiều. Kèm theo chỉ dụ này nếu đòi hỏi, chủ nhà sẽ bị phạt và người thuê nhà có thể đòi lại số tiền tăng quá đáng.

Những người hiện đương tì ué nhà hay thuê lại nhà, có quyền ở lại trong một hạn là ba năm, chủ nhà không thể đuổi đi được, chỉ trừ khi nào là người ngoại quốc hay là thuê nhiều nhà thì không kể. Tuy nhiên chủ nhà có quyền lấy lại nhà trong một vài trường hợp đặc biệt, một là sửa chữa nhiều đến nỗi không thể để người nào ở trong nhà được. Nhưng lúc đó muốn lấy lại nhà thì chủ phải báo trước cho người thuê nhà sáu tháng, và trong vòng ba tháng sau ngày người thuê dọn đi, chủ nhà phải khởi công. Nếu không, chủ nhà phải đền cho người thuê một số tiền ít ra bằng số tiền thuê một năm.

Hai là lấy lại nhà để ở. Nhưng cũng phải báo trước sáu tháng và phải chính

mình, hay vợ con mình, hay cha mẹ ở mới được, nếu không cũng bị đền tiền như trên.

Bó là không kể số tiền phải có thể gấp ba số tiền đền cho người đi thuê nứa.

Được tin này, các người đi thuê nhà hân là ăn mừng. Và nhìn mặt chủ nhà chắc là thấy họ có vẻ hiền từ lắm.

Còn các ông chủ nhà hào là không bằng lòng. Rồi có lẽ họ lại làm đơn đến nhờ vị hội viên thành phố hay người can thiệp hộ.

Trở lại đời cũ

Có tin rằng ở Nghệ-an, tòa án Yên Thành vừa mới phạt Thái Du sis tháng tù.

Về tội gì? Về tội tra tấn người.

Thái Du là hương bộ làng Đậu Lị. Một viên kỳ mục có quyền thế. Anh ta thấy trong làng có một người đàn bà già còn trẻ và có tư cơ đáng giá vài trăm, bèn dám hỏi làm vợ hầu, đì trưởng là vợ được cả người cả cửa. Ngờ đâu bị thị Mậu, người đàn bà già ấy, từ chối.

Thế rồi năm nay thị Mậu dàn ối với ai không biết và có mang. Ở nước khác, thì ai cũng cho đó là quyền của chị; chị ở, góa rồi chỉ muôn chửa muôn để với ai cũng không quan hệ gì đến người khác. Nhưng ở bên Annam ta, đó là một tội lớn. Cũng không ai hiểu làm sao lại là một tội, cái đó không cần gì cho lắm, người ta cứ cho là tội là hòn tội rồi.

Nhân cơ hội, Thái Du kéo toàn phu đến nhà thị Mậu thiết lập nhà mìn. Rồi sai điện thị Mậu ra tra tấn. Nào rồi, nào kim, và đã trường và là Long đở tái thế, bắt thị Mậu phải khai rằng thị đã thông dâm với Đinh, một người có thù hận với va. Đinh cãi lại tức thì va chém một nhát vào cổ nón quay ra đấy.

Lúc đó, được tin báo, ông huyện về cho chở thị Mậu và Đinh vào nhà thương, còn vị Long đở kia bị bắt giam rồi bị 6 tháng nhà pha.

Thật là oao cho Du quá. Vì Du chỉ theo lời bàn của ông chủ báo Sao Mai

Giải thưởng Tự-Lực Văn-Đoàn 1939 = 200p.00

Hạn nhận bản thảo gửi dự-thí: 31 DÉCEMBRE 1939.

Ba tháng sau sẽ tuyển - bố kết - quả.

Các bạn nên mau mau gửi sách dự thi!

THÈ LÈ: Thể-lè trước định tiêu-thuyết, phỏng-sự, v.v. 200 trang giấy học trò, và thơ 20 bài. Nhưng vì có nhiều bạn yêu-cầu, và lại lượng không quan-trọng bằng phàm, chúng tôi sẵn lòng nhận những tác-phẩm ngắn hơn, miễn là tác-phẩm đó đủ cho người đọc có thể biết đại khái về tài nghệ của tác-giả.

Gửi đến: Ông Thạch-Lam, 80 đường Quan-Thánh — Hanoi

va VIỆC

đã nêu, tra tấn những phạm nhân để
nhỏ khai tòng phạm ra mà thôi.

Tin sau cảng. — Ông Trần Bá Vinh,
chủ lâm báo và lâm nghị viên trú
danh, chủ báo Sao Mai, có cho biết
rằng ông không có liên can gì vào việc
tra tấn này cả.

Làm việc thêm

Vì tình thế nghiêm trọng, sự sản
xuất trong nước Pháp và ở các
thị trấn Pháp, cần phải tăng lên rất
nhanh chóng để chuẩn bị cho việc quốc
phóng. Và vì lẽ ấy, họ phải làm thêm
glo từ đây.

Về việc này, ... Toàn quyền Đông
dương đã ra một đạo
nghị định tuyên hành
hai đạo chỉ dụ, một đạo
định số giờ làm và một
đạo định tiền công của
những giờ làm thêm.

Theo đạo nghị định
kỳ, họ đã yêu cầu làm
một tuần lễ 60 giờ và
thứ hai là 54 giờ, mỗi
ngày 10 và 9 giờ. Nhưng
nếu là họ làm trong
những xưởng làm cho
việc quốc phòng thì giờ làm có thể
tăng lên 72 giờ một tuần lễ. Giờ làm
thêm sẽ trả như thế này: nếu ăn
lương tuần lễ một lần, thì mỗi giờ là
148 số tiền lương, và việc ăn lương
năm, thì mỗi giờ làm thêm được
hưởng 1/200 số tiền lương.

Ngoài hai điều ấy, chỉ dụ ngày 30-17-
1936 về quyền hạn và bồi thường của
thợ và cửa hàng thực hành. Và
theo đạo nghị định kia, số giờ làm
thêm này chỉ là định tạm, nếu chiến
tranh kết liễu, chắc sẽ trở về số giờ
ngày trước. Âu là, cũng tại bộ râu họ
Hít vậy.

Nan đắt đỏ

CHỐNG lại nạn sinh hoạt đất đẻ, tòa
án Saigon đã làm việc thẳng tay.
Trong khi ấy, ở hội đồng định giá
thợ phà ngoài Bắc, có mấy ông hội
viên định xin giải tán. Nhưng nếu vậy
thì hơi vội vàng một tí.

Có lẽ đó cũng là ý kiến của nhà
đường cục. Vì ở đấy, người ta đã bắt
đầu hoạt động như ở trong Nam. Ở
Hưng-yên, tòa án gần đây cũng đã phạt
những nhà buôn tăng giá muối lên một
cách vô lý. Và ở Hanoi, người ta cũng
bắt đầu biện phạt các nhà buôn tăng
giá đột ngột và quá đáng. Ông đốc lý
đã ra lệnh bắt các nhà buôn phải làm
biển để rõ giá các thực phẩm cốt yếu,
và chính sở đoàn cũng định cho xe ô
tô chờ muối bán một giá đúng lè để
làm gương cho các nhà buôn.

Đó cũng là một triệu chứng tốt.

Và người ta mong được sinh hoạt
trong sự dễ dàng, khỏi bị bọn đầu cơ
hết chẹt. Cái gì cũng đã đắt đỏ cả rồi,
mà bọn này lại còn muốn nhờ gió bê
măng nữa, thì chắc là măng khó lòng
máu chịu được.

Hoàng-Đạo

CÂU CHUYỆN hàng tuần

TRONG tuần lễ vừa qua trận
Ấu chiến có hai việc quan
trọng: 1) việc Đức dùng
thủy lôi từ thạch; 2) việc Anh-
Pháp thất chát thêm vòng vây

nhưng hàng do tàu các nước trung
lập chở tới nước Đức mà có liên
can đến việc chiến tranh Hàng ống
người ta gọi là hàng lậu chiến tranh.

Như thế Đức còn có thể buôn
bán với các nước trung lập. Chẳng
hạn Đức giao dịch với các nước
láng giềng. Rồi các nước lảng
diềng lại tải hàng hóa của Đức
đem bán cho các nước xa.

Sau khi cuộc phong tỏa của
Anh-Pháp thất chát, Đức sẽ tuyệt
đường giao dịch. Vì theo lời tuyên
bố của Anh-Pháp thì bắt cứ chở
bằng tàu Đức hay tàu trung lập,
bao nhiêu hàng hóa Đức sẽ bị tịch
thu hết. Như thế hàng hóa Đức sẽ
không xuất cảng được nữa và
Đức sẽ không có tiền mua khi giới.

Tất nhiên cuộc phong tỏa mới
đã sẽ làm thiệt hại cho các nước
trung lập xưa nay vẫn giao dịch
với Đức. (Tí như Nhật vừa phản
đối). Nhưng chiến tranh là chiến
tranh. Để thắng bên địch, Anh-
Pháp có quyền tự bảo vệ bằng bất
cứ cách nào.

Thủy lôi từ thạch của Đức cũng
vậy, sẽ có một thứ khi giới chống
tại, như Anh đã tuyên bố. Thứ
khi giới ấy hiện người ta mới
biết đại khái là một cái tàu bọc gỗ
và một cái giày thép có chuyền
diện xuồng đáy biển làm cho
thủy lôi từ-thạch xoay kim và nổ
ở đây xa.

Vì thủy-lôi từ-thạch khác thủy
lôi thường ở chỗ đó. Thủy lôi
thường, người ta thả cách mặt
nước độ sáu thước, có giày cột
xuồng đáy biển. Tàu nào chạm
phải là thủy lôi nổ. Chỗng lai
thủy lôi này, người ta đã dùng
một thứ tàu quét thủy lôi «tảo
hải dĩnh», nhỏ, nhẹ và nồng lồng
(chừng ba thước). Công việc của
tảo hải dĩnh là cắt giày cột thủy
lôi xuồng đáy biển làm thủy lôi
nổi lên rồi dùng súng cối súng mà
bắn cho nổ.

Nhưng thủy lôi từ thạch lại
không có giày cột. Người ta thả
nắm ngay xuồng đáy biển nồng.
Một chiếc tàu chạy qua, sắt tàu sẽ
lạm cho kim từ thạch (aimant)
trong thủy lôi quay, tức là thủy
lôi nổ bùng lên và làm đắm tàu.

Vậy Anh nghĩ đến cách dùng
tàu bọc gỗ và giày điện để làm nổ
thủy lôi từ thạch, chúng ta thấy
hợp khoa học lắm.

Ngoài cuộc phong tỏa bằng thủy
lôi từ thạch của Đức (Đức bảo thủ)
và cuộc phong tỏa về mặt kinh tế
của Anh-Pháp, Âu châu còn có
một việc quan trọng nữa: việc lôi
thoi xảy ra ở biển thù Phản-Nga.

Nga đã cho Phản bắn đại bác
sang đất Nga, giết chết và làm bị
thương nhiều người Nga. Còn
Phản thì chối không hề có bắn
một phát súng nào sang Nga.

Nga bắt Phản phải lui ngay
quân xa biển thù hai mươi nhăm
cây số. Hiện Phản đã chịu rút
quân, nhưng đòi Nga cũng phải
rút quân như mình.

Chưa rõ Nga có chịu nghe
theo không. Nhưng các báo Nga
công kích, mạt sát chính phủ Phản-
lan dữ dội. Người ta sợ Nga sẽ kéo
quân tràn sang Phản nay mai.

Ở gần Đông-dương ta thì có
việc Nhật đỗ bộ Bắc hải, Long
môn, chiếm Khán châu, Liên
châu, Phòng thành và kéo thẳng
tới Nam-ninh.

Nhưng Nam-ninh đã vào tay
Nhật chưa? Nhật nói rồi, Tàu nói
chưa.

Khái Hưng

NHỮNG VIỆC

CHÍNH TRONG

TUẦN LỄ

tại Bắc-kỳ ngày 25 Décembre 1939. Muốn
theo học lớp sĩ-quan phải có bằng tú tài
tay bay tú tài bản xí; muốn theo học lớp
hạ sĩ quan phải có bằng Cao đẳng tiểu học.
Những người muôn theo học các lớp trên
mà không có đủ văn bằng sẽ phải qua một
kỳ thi. Thi vào lớp sĩ-quan tại Hà-nội, ngày
4 Décembre; thi vào lớp hạ sĩ-quan tại
Hà-nội, Hải-phòng, Nam-dinh ngày 5 Décembre.

Chính phủ Nhật đã bằng lòng đền
cho những bị nạn bom ở chợ Thất Khê một
số tiền tổng cộng là 620000.

Trong thời kỳ chiến tranh, những
người phải gọi ra lính hay tinh nguyện
đăng lính mà bị giam giữ để tòa án thi
hành một bản án về thường phạm dưới 6
tháng tù thì có thể được tạm tha nếu ông
chủ tinh bằng lòng.

Chỉ những người sinh ở Hà-nội
mới được đệ đơn ứng tuyển ở Hội đồng
tuyển lính Hà-nội, còn những người ngay ở
Hà-nội thì phải đệ đơn ứng tuyển đến một hội
đồng tuyển lính nào gần nơi sinh quán của
mình.

Đồ đạc của đảng Cộng sản Đông-
dương đều bị tịch thu và mang phát mại;
tiền thu được sẽ dùng vào các công cuộc
cứu tế (nghị định ngày 17 Novembre 1939).

(Xem tiếp trang 18)

Các lớp huấn luyện sĩ quan và hạ
sĩ quan trừ bị cho người Nam sẽ mở

MỘT SỰ NHẦM

hay là tên một thú bánh ngọt

AC bạn đọc có lẽ còn
nhớ tôi đã lục
dịch và đăng ở
Ngày Nay số 187,

một đoạn trong cuốn « Một nghệ thuật sống » của André Maurois về nghệ thuật đọc sách.

Sau khi số báo ra, chúng tôi nhận được nhiều thư của các bạn đọc gửi về khuyên khích, và đó là một phần thường quy hóa cho người dịch, làm công việc ấy chỉ có mục đích được giúp ích cho các bạn đọc đôi chút.

Trong số các thư đó, có một lá thư khiến tôi vui mừng đọc nhất, của một người mà sự nhầm lẫn đã làm thiệt cho chúng tôi không được biết tên. Trong thư, viết bằng chữ Pháp, người bạn đó đã vạch cho tôi một sự dịch sai mà tôi đã mắc phải. Đoạn thư ấy đại khái như sau đây :

« Công việc của ông đã vừa đến bồi bổ một khuyết điểm. Rất nhiều người, có cái ý cao quý muốn học, không phải bao giờ cung biết — tiếc thay — tìm lợi ích trong sự đọc sách của họ, vì thiếu cách chỉ dẫn. Bởi vậy, họ sẽ biết cho ông đã hiểu những sự cần dùng của họ và phụ đáp vào đó.

Nhưng, vẫn ngợi khen sự cố súc của ông để giúp ích cho họ, tôi xin phép ông trình bày một điều nhận xét nhỏ mọn, về bài dịch của ông nói trên kia. Ấy là một sự nhầm nghĩa.

« Tôi chép lại đây cái đoạn đó :

« Họ cảm thấy một cái thú cũng sâu sắc khi đọc lại một câu, một đoạn mà họ thích (ở Proust, đoạn « hoa cà » hay « cô bé Madeleine »).

« Và đây là nguyên văn chữ Pháp : — Il trouve un plaisir aussi à retrouver telle phrase, tel pas-

sage qu'il aime (dans Proust) « les aubépines » ou « la petite madeleine »...

« Ông hẳn nhận trước hết rằng chữ « madeleine » không viết hoa.

« Và sau, « cái madeleine nhỏ » ở đây, không phải là một thiếu nữ, như hình như ông đã hiểu vậy — tuy dành rằng có nhiều thiếu nữ mang cái tên ấy — nhưng là một thú bánh ngọt, chúng thực bởi câu này mà tôi lấy ra ở một trang sách nổi tiếng của Proust, trang sách mà André Maurois đã đả động đến :

— « Một ngày kia, khi tôi trở về nhà, mẹ tôi thấy lạnh bảo tôi uống... một chén trà. Mẹ tôi cho di lấy một chiếc cái thú bánh ngắn và phẳng, gọi là Petites madeleines, hình như đồ khuôn trong một cái vỏ sò St jacques (?) có khía... (Du côté de chez Swann, quyển II).

« Như ông thấy, sự nhầm lẫn không thể có được. Nhưng mà mặc dầu, cần phải đọc cả đoạn văn ấy, và tôi hiểu rằng người dịch đã nhầm, vì chỉ có trước mắt một câu thôi — tôi nói gì ? một chữ thôi. Cái nhầm ấy có thể tha thứ được.

« Tuy vậy, tôi tưởng là một bỗn phận, và tôi tự do trình bày với ông sự đó... bởi vì cai nhầm của ông có thể lôi kéo hàng nghìn độc giả không biết cũng nhầm như thế, do sự phổ thông rộng rãi của quý báo trong nước...»

Đoạn thư trên này đã khiến tôi sung sướng. Tôi thành thực nhận sự sai nhầm đó, và hết sức cảm ơn ông bạn đọc đã có cái nhầm chỉ bảo cho. Và tôi ao ước rằng các bạn đọc khác cũng tỏ một sự chú ý thân mật như thế đối với các bài dịch đăng ở trên tờ báo này, lúc nào cũng chỉ có một mục đích là mong được ích lợi cho các bạn.

Thạch Lam

ĐÃ CÓ BẢN TIẾNG THU

chủ LƯU-TRỌNG-LƯ

Một tập thơ đầy nhạc điệu, đầy màu sắc, đầy phong vị đất nước.

Một công trình áo-loát dung dị mà xinh xắn.

Ta từ đầu xuân đến cuối thu mới xong. 6 bức tranh phụ bản.

Bìa mầu. Giá 1p.50 một cuốn, trước phí thêm 0p.32.

EDITIONS LIBRAIRIE CENTRALE M. TÔ-VĂN-DỨC, Directeur

110, Rue du Pont en Bois, Hanoi

Cuốn thơ này toàn báu tiền mặt, các đại lý nào muôn lấy bao nhiêu cuốn, xin cho biết ngay, chúng tôi sẽ gửi theo linh hóa giao ngẫu.

Bạn học sinh ! Còn chờ gì nữa mà không đổi cho được cuốn NỮ HỌC-SINH, một cuốn sách chỉ dành riêng cho bạn trẻ. Sách in rất kỹ-thuật mà giá chỉ có 0p.28 thôi. Trước-phí thêm 0p.11. Bìa có báu tại khắp các hàng sách Đồng-dương.

Truyện vui bằng thơ của Tú-Mô

Nhà vua
và
Nhà thơ'

Trời sinh vua đế.. làm vua,
Và thi sĩ đế làm thơ ru đời.
Một ông vua, trái luật trời,
Viết vua thi nhác, lại đòi làm thơ.
Mỗi lần hí hứng phát ra,
Nhà vua « lên gối » nâng thơ rất tản.

Vấn thời sáo, ý thời gán,
Thít la thơ.. thắn, hoán toán dở hơi.

Một hôm ngực bút một bài,
Ngâm đi ngâm lại, tự ngài thấy hụ,
Nhà vua có ý dương vây
Đem khoe tác phẩm cùng bầy vân quan.

Các quan, toàn bắc khôn ugoan,
Xem thơ nắc ném khen tràn cung mây !
Rằng : « Thơ bệ hạ tuyệt hay
Tại xưa Lý. Đỗ họa nay sánh cùng. »

Vua nghe lời tán hả lòng
Mắt rồng hòn hở, mũi rồng phồng phao
Nhưng rồi, chẳng biết nghĩ sao,
Lại ngờ các cụ đại trào nói ngoa.

Ngai bèn triệu một nhà thơ
Tại hoa lối lạc bấy giờ nổi danh.
Đưa thơ, hỏi ý phẩm bình,
Nhưng ngài gẫu, chẳng nói mình làm ra.

Nhà thi sĩ đọc thơ qua;
Lòng ngay dạ thẳng, thực thà cứ thưa
Rằng : « Xin mạn phép nhà vua,
Thơ nay mới gọi là « thơ nặng mùi ». »

Cái anh xuất nó ra đời
Hắn là một gã đồ lốt dở hơi !»

Nhà vua nghe nói điếc người,
Sa sầm nét mặt! như trời vần mây.
Rồi ngài đứng phắt, vung tay,
Đề nhà thi sĩ đứng ngây ngắt người,

Ngạc nhiên chưa hiểu đầu đuôi,
Bỗng hai thị vệ đến lôi vào tù.
Trong Triều, có vị quan to
Muốn tìm phương cứu nhà nho ngạo đời.

Chờ khỉ vua giận đã nguội,
Lần la mời khéo lựa lời gõ oan.

Rằng : « Phường thi sĩ ương gán
Được vua với tôi, vênh vang thí tài,
Ngông nghênh tố ý khinh đời
Vô tình phạm tội oai trời, oan gia.

Xin vua tố lượng hái hả,
Cho y chuộc tội, thực là ơn sâu. »

Ngẩn ngơ..., vua chán lời tâu,
Truyền thi sĩ lai vào hầu ván thơ.
Bài thơ hôm trước lai đưa

Đề nhà thi sĩ liệu cơ phẩm bình.
Phản ván bén tôi, bén tinh,
Nhà thơ tố vê bức minh bẩn khoán.

Cắn mồi, mắt nhùi, mày nhăn,
Trong đầu như nỗi mắng lẩn phong ba.
Ngập ngừng, lời nghev chẳng ra,
Nói hư? Nói thực? Bết là nái sao?

Khô tâm, thi sĩ cui chào:
« Muốn tâu, thắn lại trả vào.. nhà pha ! »

Tú Mô

« LY - DỊ »

tiêu thuyết của Lê Thanh

Ly Dị là cuốn tiểu thuyết thứ hai mới xuất bản của ông Lê Thanh. Quyển này cũng gần giá trị như quyển thứ nhất, « Những năm mờ của Thanh Niên »; và độc giả sẽ được biết rõ khi tôi nói thêm rằng quyển thứ nhất không có một chút giá trị gì.

Ly dị, như tên truyện, là một tiểu thuyết nói về vấn đề ly dị. Bắt đầu bằng một bài tựa của bà Nguyễn Thảo, mà bài tựa này, nguyên chỉ có hơn một trang, đã dẫu đùa trái ngược nhau rồi.

Thoạt tiên, bà Thảo nhắc tới cuốn sách của một nữ sĩ Thụy Điển, bà Ellea Key, và « cực lực công kích » cái quan niệm của bà này cho rằng « khi ái tình đã mất, không còn một bồn phận nào giáng bước hai vợ chồng », « và lúc đó phải ly dị ». Bà Thảo quả quyết rằng những tư tưởng như thế « chỉ có thể có những kết quả ngay hiểm, chỉ có thể đưa xã hội đến sự đê hèn nhất của loài người ».

Trái lại (*), trong tiểu thuyết của ông Lê Thanh, hai vai chính « kêu gào được ly dị », không phải để « đòi lựu do hoán loạn, không tuyên bố chủ quyền của ái tình, họ chỉ chúc lại một lần lối đê cùu vẫn lấy mòn đời còn lại mà thôi ».

Và bà Thảo nói: « công nhận hành động của họ, chỉ là theo lẽ phải, không là theo sự hèn yếu của lòng (?), trước một sự đau đớn của loài người (!) »

Và bà đã tự nói trái lại mình, cách nhau một trang giấy, mà không biết.

Giờ đến cốt truyện của Ly dị.

Các độc giả ngày nay như chúng ta chắc tưởng rằng, cứ như tên truyện, và bài tựa của bà Thảo trên kia, thì cuốn tiểu thuyết của Lê Thanh là một cuốn tiểu thuyết nói về sự ly dị của một đôi vợ chồng, tại sao họ ly dị, và lý do thế nào, vân vân. Ai ngờ chúng ta đều nhầm cả. Trang 90 trang đầu, tác giả vẽ với cho chúng ta thấy nỗi buồn rầu của Oanh, buồn vì anh họ nàng là Nguyên mà nàng yêu (và cũng yêu nàng, hai người yêu nhau « bằng một mối tình có mọi linh cảm của một tình yêu lý tưởng »), Nguyên đã lấy vợ. Nào là Oanh ôm

Muốn ăn các món cơm tây
cho đúng vị, phải đến

Café Restaurant

JOSEPH

PHỐ BICHOT, HANOI

MỘT HÀNG CƠM ĐÃ NỔI TIẾNG

SÁCH

ra làm sao, làm nũng mẹ thế nào, vân vân... Ay đã hết đâu: Oanh còn về quê, Oanh không muốn lấy chồng, Oanh trách Nguyên, lại vân vân nữa.

Và trong 90 trang ấy, chúng ta còn được biết điều này nữa: là chính Oanh đã giúp Nguyên lập gia đình :

« Em và người vợ anh sau này sẽ cùng xâng hanh phúc xang quanh anh. Vợ anh sẽ có bồn phận làm vợ, làm mẹ, em sẽ có bồn phận làm em, làm cô, làm một người chỉ mong tận tụy vì một người khác.

Rồi Oanh giới thiệu với Nguyên. Thảo, một người bạn mà nàng rất mến. Rồi Nguyên lấy Thảo theo sự thúc giục của Oanh.

Nguyên, Thảo, Oanh mơ tưởng một cuộc đời ấm áp, dẫu tình bè bạn « à tình yêu ».

Đến trang 91 (cả truyện có 150 trang) tác giả mới bắt đầu nói đến cặp vợ chồng. Một buổi sáng kia, Thảo trang điểm đê làm vui lòng chồng, mua hoa đê làm vui lòng chồng, săn sóc đến chồng, nhưng Nguyên cứ lạnh đam như không (có trời hiếu tại sao!). Khiến Thảo gục xuống « divan » khóc.

Thế rồi Thảo ôm, Nguyên không trả nom gì đến, Thảo vào nhà thương, Nguyên cũng mặc kệ. Gặp một cô bạn ngồi ý muôn lấy một người chồng xấu cũng được, nghèo cũng được, nhưng phải có cái gì đặc sắc về tình thần. Thảo cho mình là « hiều sự đời » bảo bạn :

« Mông hết ; mà cái mong càng đẹp bao nhiêu thì sao này mình càng khẽ bấy nhiêu. Nếu bấy giờ Thảo được còn là cô gái kén chồng Thảo chỉ kén người làm thường gần như ngu dộn, chỉ có biết có bồn phận làm chồng... »

Ở nhà thương ra, Thảo về nhà một người bạn là Hiền; sau một hồi đại luận, Thảo bàn nên ly dị với Nguyên vì « trước sau thế nào cũng có một ngày Nguyên và Thảo phải xa nhau » — (tại sao?). Ly dị có nhiều cái lợi, vì « Thảo thay rõ ràng đời của Thảo không cần có Nguyên. Suốt đời, Thảo có thể sống một cách nén thở và đầy hạnh phúc bên một người bạn gái ».

« Nghe đến đây Hiền như người vừa khám phá ra một sự gi đep đẽ qua, nắm chặt tay Thảo nói huyền thiên... »

Cung lúc ấy, thi ở nhà Nguyên cũng đương đại luận với một cô bạn về việc nên ly dị với Thảo. Sau khi viện những lý lẽ đại khái cũng như trên, Nguyên kết luận :

« Cái nhà của chúng tôi chẳng có gì thì chằng, thế nào cũng đồ nát (tại sao?) và : « Tuy tôi ly dị càng Thảo nhưng tôi sẽ luôn luôn săn sóc đến Thảo... tôi có một viên ánh đèn lấp lóp sẽ hết sức tận tụy vì Thảo và Thảo sẽ tận tụy vì tôi... Đẹp quá chị ạ ! Tôi bối rối về những sự tôi nghĩ ». Thật đỗi vợ chồng ấy khéo giống

NGAY NAY « SÒ MÙA XUÂN » 1940

Trước Tết năm nay, cũng như mọi năm, Ngày Nay sẽ xuất bản « Sò Mùa Xuân », một công trình Mỹ-thuật, Văn-chương và Án-loát, giá-irij hiếm có.

« Sò Mùa Xuân 1940 » với cách xếp đặt và thể tài khác hẳn các số trước, sẽ là một sự ngạc nhiên cho các bạn, một dịp thưởng-thức vui-vẻ và ý nhị

Cũng như mọi năm, chúng tôi yêu cầu sự giúp việc của các bạn xa gần, để Sò Mùa Xuân Ngày Nay sẽ là một công-trình chung của các bạn và của chúng tôi.

XIN ĐÓN XEM Ở SỐ BÁO SAU

nhau quá ! Hay là tác giả khéo làm cho họ giống nhau. Thành ra họ ly dị chỉ vì một dỗng thì thấy có thể sống nên thơ bên người bạn gái, một dỗng vì có một vén ảnh đẹp đẽ, vì có thể cứ tận tụy săn sóc đến nhau. — Thế thì họ còn đợi gì mà không lấy quách nhau đi cho xong chuyện ? Nhưng nếu thế thi đã không có ly dị, và ông Lê Thanh đã không có viết tiểu thuyết !

Ấy đó, đại khái tất cả Ly Dị của ông Lê Thanh. Đọc xong, độc giả chúng ta khó mà biết được tác giả định nói cái gì ; có lẽ chính tác giả cũng không biết mình nói cái gì. Mà cả đến bà đê tựa cũng không biết mình nói cái gì.

Chừng ấy cái không biết gồm lại là truyện Ly Dị của ông Lê. Người ta hãi hùng trước cái vô nghĩa, cái rỗng tuếch, cái vô cùng nồng nàn của tác giả. Người ta tự hỏi : một nhà văn có thể xoàng đẽ bức ấy ư ? Và thiếp chút nữa đọc giả chóng mặt khi cúi nhìn cái vực thẳm rỗng không đó.

Sau khi đọc « Ngoại Tình » và « Nàng Hanh Vàng » của Vũ Trọng Can, lại đọc đến « Ly Dị » của Lê Thanh, ít người chịu đựng được. Ba cái vô giá trị ấy rần rập cùng đến một lúc đủ làm cho người vui tính đến đâu cũng phát buồn. Hai tác giả ấy ganh nhau đi đến độ không.

Trong văn chương, có những đầu đề ai cũng biết, những đầu đề mẫu mực, khuôn sáo, công nhận (như « Ngoại Tình », « Ly Dị », « Mời cù v.v. »). Lại có những cách mẫu mực, khuôn sáo, công nhận, đề viết các đầu đề ấy, theo một lối thường thường. Nhà văn làm được công việc ấy, tất nhiên là không đem được chút gì đặc sắc, mới mẻ, chỉ là tầm

thường, như người vẽ xoàng, nhưng cũng vẽ được đủ tay chân, mắt mũi, không đến nỗi vẽ không ra hình người.

Ấy cái công việc ấy, mà hai tác giả Lê Thanh và Vũ Trọng Can cũng không làm nổi. Những đầu đề khuôn sáo ấy, cách viết khuôn sáo ấy, cũng đã quá trên sức họ rồi.

Tôi chỉ còn việc trích thêm một đoạn nữa, để làm mẫu cho cái lối văn và vẻ lảng man nên thơ của tác giả Ly Dị. Đây là một cuộc thi chơi thi vị của Nguyên và Thảo trong chiếc thuyền thoi « Vogue mon coeur » trên Hồ Tây, trước khi lấy nhau :

..« Tiếng lách lách (!) kêu dưới thuyền và bên mái chèo, tiếng cảng to và cảng mầu, khi gió thời mạnh.

« Nguyên bỗng dừng tay chèo để cho thuyền lướt trên hồ, se nói với Thảo :

« — Lắm lúc nghĩ, anh rùng mình.

« — Làm sao, anh sợ sóng ?

« — Không phải, anh rồng như dưới sức nặng của thuyền ta có một cái gì đẹp lắm, — có phải anh trăng khóng — đang lách lách vỡ.

..« Nguyên tiếp : — Em có nghe tiếng ấy không, rõ tiếng rạn vỡ, thời chúng ta dừng chèo nữa.

« Trước sự sợ hãi và bối rối của Nguyên, Thảo phả (!) lên cười, một chồi cười trong trẻo.. (trang 100).

Ô, ánh trăng lách lách vỡ rạn, anh chàng Nguyên da cảm, cô thiếu nữ phá lênh cười, thuyền đi trên Hồ Tây.. Còn gì đáng đẹp đẽ nên thơ hơn nữa ! Tác giả lúc viết đến đây chả rung dùi khoan khoái lắm, và có lẽ gật gù tự bằng lòng mình..

Đề cho độc giả chúng tôi buồn.

Thiện-Si

95%

Như-núi
đều bức-bối
ngay hành-kinh

NHUNG
CÁI KHÓ CHIU
TÝ CÓ THỂ
TRÀNH DƯỢC
MỐI THẮNG
UỐNG TRƯỚC
1 HỘP

BẠCH
DYỄN
HOÀN

ĐIỀU-KINH, SỮA HUYẾT

VODINH DAN
CHOLON-SAIGON-PHNUH
VAN HOA: 8 CANTONNAIS HANOI

Áo con nít Vinh-Long

Cần nhiều các nhà buôn Nam-kỳ

{ SAIGON
CHOLON
MY THO
BAC LIEU
TRAVINH
CAN THO
BIEN HOA
PHNOM PENH

Bán sỉ và bán lẻ giá rất hời
53 Rue de la Citadelle 53 Hanoi

Blouson ARISTO!!

MUA
PULL'OVER, BLOUSON..
marque

ARISTO
của hãng NAM-HAI chế tạo
thi chất chấn là được của tốt.

Nhiều kiểu rất mới.
Không nên ngần ngại.

NAM - HAI
BONNETERIE
45, Rue du Lac — Hanoi
Trước đền Ngọc-Sơn

ĐÚC bình phàm :

— Người có vẻ ít « cõi dâu » nhất là « cõi dâu ». Lan cười, hỏi :

— Tại sao thưa anh ?

— Tại các cô khác e lệ y như những cô dâu cả.

— Còn em thì không e lệ tí nào, phải không ?

Thấy ai nấy trả nêu uể oải, vì lúc đó đã dùng hết các bát nấu, Ngọc nghĩ đến làm hoạt động bữa tiệc. Chàng bàn :

— Ngày giờ chúng ta mỗi người mời chú rẽ một cốc rượu.

Nam kêu :

— Trời ơi ! thế thì đào sẵn một cái hố mà chôn chú rẽ !

Nhưng người ta cũng nhất định mời Nam uống cho bằng được. Và tuy một cốc đã dồi ra một hố, Nam cũng say mê man, mặt đỏ gay, đầu lảo đảo. Chàng phải cố gương, mới ngồi vững được trên ghế, không ngã gục xuống bàn. Và chàng có một cảm giác buồn buồn, tưởng như mình đương bắt đầu sống cái đời trống rỗng trong thiên tiêu thụyết dự định của Nguyên. Bàn khoán, thì xưa nay chàng không từng bắn khoán vì chàng đã tìm thấy trong nghệ thuật con đường đi, hay sự « quên lãng » của Nguyên cũng vậy. Nhưng lòng tự tin, chàng bỗng thấy lung lay từ lúc nghe Nguyên nhắc di nhắc lại mãi chữ ấy. Còn vắng bê tai chàng những câu : « nhà văn không lòng tự tin, họa sĩ không lòng tự tin, nhà chính trị không lòng tự tin ». Và chàng dăm dăm nhìn Lan, nghĩ thầm : « Dù mình tự tin nữa mà chỉ để đi tới một mục đích tầm thường, để tới chỗ quên — có lẽ sự thực là thế — thì lòng tự tin ấy cũng bằng thừa !

Bất giác chàng buột một tiếng thở dài, mà Lan nghe thấy nhưng lại cho rằng vì chàng quá say và quá mệt. Nàng mỉm cười âu yếm nhìn người yêu...

Nam sực tỉnh. Chàng vừa chợt quên cả bàn tiệc, bàn tiệc giờ cũng mất hết trật tự như bọn người dự tiệc. Cái khăn trắng giải bàn hoen ruou lung dám, hoa lá bày bàn đã mất hàng lối và rơi cả xuống đất, những vuông giấy tàu bạch vẽ màu, dùng làm khăn ăn, trước xếp hình hoa sen giờ chỉ là những rác bẩn dã lau dũa bát. Cái cẫu tiệc tàn ấy càng làm tăng lòng buồn vui của Nam.

Bỗng trong khi người nhà thu dọn, một đĩa hát cắt tiếng. Một điệu valse chậm. Đinh kêu :

— Cõi dâu và chú rẽ khai mạc khiêu vũ đi.

Lan đáp :

— Nhưng em không biết nhảy,

— Thị nhảy liều cũng được.

Nam đứng dậy nói :

— Thôi, để chú rẽ nhảy một mình vậy.

Và chàng ra biển quay theo nhjp

Đ E P

TIỀU THUYẾT của KHAI HƯNG

(Tiếp theo)

diệu âm nhạc. Nhưng vì chàng say quá nên chỉ đi được vài vòng đã ngã khuỵu, phải vịn vào ghế đứng thở hổn hển.

Trong phái đẹp có ba người biết khiêu vũ. Vợ Nhiên và hai chị em Lý, Liên con một ông huyễn. Nhưng vợ Nhiên chỉ khiêu vũ với chồng. Vì chỉ còn có hai nữ kỹ sĩ mà người ta tranh nhau đến

bóng dùa.

Ngày giờ thi cảnh ấy gần tối rồi !... Nam tưởng chừng lại sẽ diễn ra một lần nữa cái đám cưới hai hôm trước : « Trời ơi, phiêu phúc ! Có ngờ đâu muôn yêu nhau người ta phải làm nhiều việc đáng ghét đến thế ! »

Đáng ghét hơn hết có lẽ là những việc khó chịu xảy ra ở nhà cha mẹ vợ. Nam còn nhớ trông thấy những ông chú, ông bác, bà cô, bà dì ở nhà quê hay các nơi xa tói. Và còn như nghe thấy lời một bà, mặt to miệng rộng : « Không thể được ngày hôm nay là ngày vui mừng của hai cháu, quan tham bà tham phải dè hai cháu vào làm lễ rồi mừng cho hai cháu lấy may. Cháu là con trưởng ạ, còn các em cháu sau này cơ ạ... » Bài diễn văn khiến Nam tái mặt. Vì chàng không ngờ đâu có việc lạy cha mẹ vợ. Và chàng rùng rợn như bị tuyên án tử tú khi một người trong họ vợ nhắc tới cái lẽ ấy. Biên từ chối, và chàng đã hơi hoài憾 thi người đàn bà kia và nhiều người nữa lại xâm vào mà bắt ép Biên phải nhận lỗi. Họ làm như đó là một bão phán của con của rể đối với cha mẹ vợ và họ hàng nhà vợ, một bão phán không thể bỏ được.

May mà Biên quả quyết, chỉ làm theo ý định và lẽ phải. Theo lẽ phái, không thể nào một người bạn dè một người bạn lạy sống được, dù người bạn ấy trở nên con rể

chị những sự biến đổi rõ rệt.

— Kia, Cúc hay nỗi ! Đứng ý ra đây à. Không vào trinh thay me đi !

— Thay me ở trên gác. Mời anh chi lên.

Cái mím cười vẫn không rời cắp môi cô em vợ và làm cho Nam dương túi tối vô cớ phải hết sức bức mình. Chàng lạnh lùng hỏi :

— Cúc thích chi cái gì mà cười mãi thế kia ?

Vừa vào qua cửa, Nam nhận ngay thấy một bàn đầy thức ăn. Chàng kêu :

— Lại tiệc ?

— Ô hay ! anh rõ ngõ ngách ! Ngày n i hỉ của anh chi, lại chẳng có tiệc thì sao ?

Nam hiểu rằng Cúc đã trả thù về câu hỏi mỉa mai của mình lúc nãy.

—

U phải làm những gì ? Bây giờ Nam cũng tự hỏi thế. Và chỉ một chữ « lè » cũng đủ làm cho chàng rung rẩy. Chàng nghe thầm : « Nếu lại có những bà hôm nọ thì chưa biết chúng nó còn sẽ bày đặt ra một cái lè gì nữa ! »

— Lan ơi, hôm nay có còn những bà trong họ không ?

Nam cắt tiếng hỏi vọng sang cái xe buồng mui che áo trời cánh gà di sát cạnh xe chàng. Lan không hiểu :

— Những bà trong họ nào ?

— Những bà đến ăn cưới hôm nay ma.

— Không, các bà ấy về rồi chứ ! Một lát sau, Lan hỏi lại :

— Nam ghét các bà ấy lắm, phải không ?

Nam cười :

— Còn phải nói !

Ở trên xe hỏa, hai người thi thầm nói chuyện liên lién, nên chàng không kịp nghĩ, kịp nhớ đến những việc đã qua : ái tình khiến chàng chỉ tưởng tới hiện tại : chàng âu yếm nhìn Lan và không lo ngại xa xôi. Bây giờ ngồi một mình trong chiếc xe kéo kín mít, Nam không khỏi tự lục van vơ. Nhiều lúc chàng muốn nói chuyện với Lan cho khuây khỏa, nhưng phải gào thét mới nói chuyện được thì câu chuyện còn có nghĩa lý, thú vị gì nữa !

Nam đương suy nghĩ, lòng buồn rười rượi, bỗng dật mình thấy xe đã đặt xuống. Thịt ra vào tinh lị lúc nào chàng cũng không để ý nữa. Chàng hỏi hoảng :

— Đến nơi rồi à ?

Lan bước xuống hè, đáp :

— Đến nơi rồi. Nam mê ngủ à ?

Nam bứt rứt khó chịu, chẳng thêm trả lời, đứng ngơ ngác nhìn cửa nhà vợ.

— Minh kéo chuông hộ em một tí, em còn trả tiền xe.

Nam thong thả tiến đến bên cửa,

về cái giờ tay với giài chuông.

Cúc ra mở cửa, reo mừng :

— À ! Anh chi ! Thay me đương mong anh chi.

Rồi nàng mỉm cười dám dám nhìn Lan, như để tìm trên nét mặt

rắn ngay từ buổi đầu mới được. Không nên buông nó quá.

Chàng lại cười, cười rất vui vẻ, đọc câu ca dao :

Day con từ thuở còn thơ.
Day vợ từ thuở sơ sơ mới về.

Nam cũng cười, nhưng cười ngọt ngào ngọt.

G ưa lúc ấy, vợ Biên xuống. Nam chắp tay chào lì nhí.

— Anh !

Nam nhận thấy sự cách biệt mémong giữa tiếng « anh » ngày nay và tiếng « anh » ngày trước. Ngày trước khi chàng chỉ là một người bạn, vợ Biên cũng gọi chàng là « anh », nhưng bằng một giọng thân mật, tự nhiên biết bao. Bây giờ tiếng « anh » ở miệng người đàn bà đã trở nên mẹ vợ chàng, Nam chỉ

cũng bớt dám dẫu giống một gióng hai.

— Hôm nay tôi không mời ai. Để ở trong nhà với nhau cho được... cho được...

Thấy vợ tim chử một cách khó khăn, Biên tiếp :

— Cho được thân mật.

— Phải, cho được tự nhiên. Mà cô ấy đâu. Chị ấy đâu ?

— Nó chạy vào nhà trong với các em.

Tiếng cười nói ở nhà trong dưa ra. Vợ Biên nói một mình :

— Chị em xa nhau mới có hai hôm mà làm như...

Nam đã hơi khó chịu về cái lối nói nứa chừng của bà mẹ vợ. Chàng nghe lão thần : « già phải ngày xưa thì mình đã chế cho mày cù ». Và không giữ nổi, chàng bật cười, kêu người đàn bà ngơ ngác nhìn chàng, rồi tưởng hiều ý nghĩa cái cười của con rè, nàng cũng cười theo :

— Có phải không, anh...
— Vâng, chính phải thế.

Nam đã trả nên có giọng trào phúng mọi ngày : chàng chẳng biết cái gì phải, cũng trả lời liền. Sự thực thì người đàn bà chưa nói dứt câu.

— Có phải không anh, con gái đi lấy chồng bao giờ về nhà cha mẹ cũng...

— Vâng, chính thế
— Cũng sung sướng, dù chỉ mới xa nhà có.. có hai hôm.

Chứng Lan vừa chợt nhớ tới, vì lúc ấy nàng chạy vội ra nhà ngoài :

— Lạy mẹ ạ !
— Không dám, chào cô !

Người mẹ cười nhìn con, khiến Lan xấu hổ cùi đầu : Lan tưởng như ai ai điều nhận thấy những sự thầm kín của mình biếu lộ trên vẻ mặt sung sướng. Nhưng tiếng reo « chị Lan » ở nhà trong đến cứu thoát nàng ra khỏi chỗ khó khăn. Nàng quay lại đáp :

— Gọi gì mà ầm lên thế ?
Rồi vội vã chạy vào !

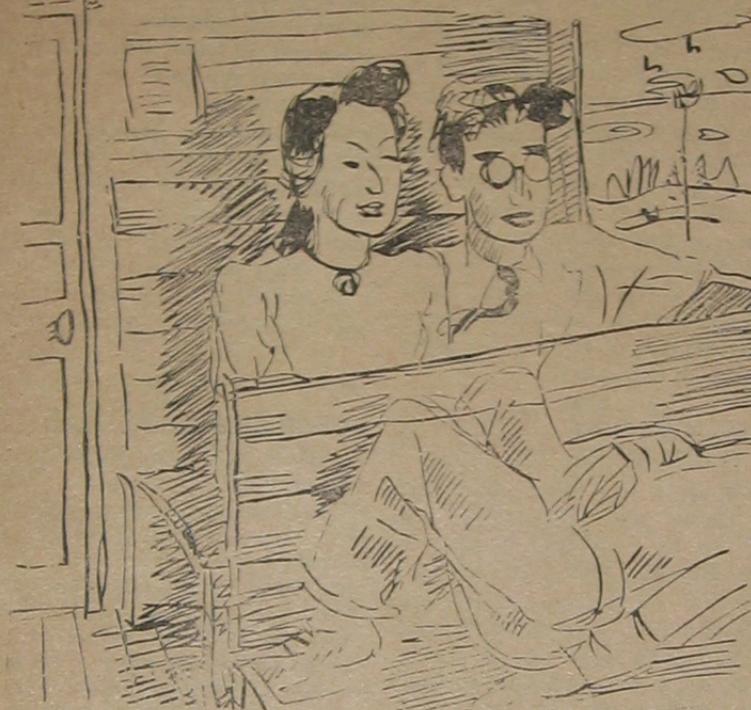
— Nô hấy còn trẻ con lắm, phải không anh.

Biên như trả lời vợ họ Nam :

— Cũng chả trẻ con lắm ! Nô đáo dè ra phết đấy !

(Còn nữa)

Khái Hưng

Ba người sắp sửa lên gác, thì Biên nghe tiếng ồn ào ở nhà dưới dã bước xuống thang, rồi đi thẳng lại Nam giờ tay nói :

— Bonjour Nam, bonjour Lan. Ca-va ?

Nam bắt tay Biên và ngả đầu. Bao nhiêu nỗi lo lắng, sợ hãi vụt biến hết.

Từ đó Biên chỉ nói chuyện bằng tiếng Pháp với Nam. Vài khi thấy Nam xung kêu là « vous », chàng thẳng thắn nói :

— Tu sais, je peux bien me tutoyer comme auparavant.

Thế là sự thân mật trở lại liền giữa hai người bạn. Đến nỗi, như đê thô lộ với một người bạn, Nam thân mật bảo Biên (chàng vẫn nói tiếng Pháp) :

— Tôi sung sướng lắm, vì Lan rất ngoan ngoãn và thông minh.

Biên cười vỗ vào vai Nam, đáp :

— Chưa chắc đâu ! Lan nó dẫu bò dẫu bướu lắm cơ đấy.

Rồi nghĩ đến địa vị một người cha, chàng tiếp luon :

— Anh phải dạy bảo, khuyên

Tại sao người làm con cứ giữ mãi chữ hiếu, không nghĩ đến hạnh phúc suốt đời mình, cha mẹ đặt đâu con ngồi đấy ?

Tại sao người làm cha mẹ có quyền coi con như một vật sở-hữu ?

Tại sao một công-nương Huế mới 17 tuổi mà đã phải chết yêu dè phi mất cái tuổi xuân ?

Tại sao hàng trăm nghìn thiếu-nữ mồ-mộng xinh-trai đã phải chết ?

Muốn biết rõ, các bạn hãy nên đọc :

Nắng Hanh Vàng

Tiểu thuyết của VŨ - TRỌNG - CAN (giá Op.40, cuộc phí Op 21)
Trong đó sẽ giải-quyết rõ ràng những vấn-dề thường xảy ra trong gia-dinh Việt-nam

Editions Librairie Centrale
TÔ - VĂN - ĐỨC Directeur, 110, Rue du Pont en Bois — Hanoi
Tổng phát hành Trung-Kỳ : M. LÊ-THÀNH-TUÂN, 119 Bd Gia-long Hué
Nam-kỳ : MINH - PHƯƠNG, 15A Cố Võ Văn - Tân — Hanoi

Bạn Học-sinh ! Đợi gì mà không hồi cuộn : NỮ HỌC-SINH giá Op.28

Lỗi nơi ai?

— Anh lúc này hư lắm?
— Không hư sao được, mày ấy
đã chán tôi cứ lạnh lùng mãi, thi
còn lạc thú gì?

— Chị ơi, nhà em cứ đỗ tôi cho
em, ở với nhau hơn 10 năm bá
giờ nhà em đậm ra lêu lổng...

— Em ơi, không phải lỗi ở chàng
não cả, muôn sống trở lại tuần
trăng mãi, vợ chồng em hãy uống
thuốc BỒ-HẠCH VẬN-BẢO.

Thuốc VẬN-BẢO là cứu tinh
của tình yêu, có thứ cho đàn
ông, có thứ cho đàn bà.

1 hộp dùng 10 ngày 4p.00
1 hiệp là 4 hộp 15p.00

Tổng phát hành phia Bắc:

VẬN - HÓA

8, Rue des Cantonnais — Hanoi

Tổng phát hành phia Nam:

VÔ - ĐỊNH - DÂN

523, Rue des Marins — Cholon

ĐẠI-LÝ: Mai-Linh 60-62 Cầu
Đất, H. Phnom, Nguyễn-Vân-Dục
11 Rue des Caisses — Hanoi

NHỮNG ANH BÓI SÁNG VÀ MÙ

RƯỚC KHI nằm xuống,
ông già đó còn cố hỏi
gặng mọi người:

— Tôi không hiểu làm sao
các ông còn tin thẳng
bói sáng ấy được? thi là thật!

V. miễn cười hỏi:

— Cụ lấy cớ gì để bảo rằng anh ta
nhảm?

Mặt ông già dài thườn thườn một
cách buồn bã. Chỉ đặt lên gó mũi cao
của ông một cái kính trắng nứa, để
thấy ông giống hệt, nhưng già hơn,
một nhà bói Tây đại tài ở Hanoi.

Đôi môi dày của ông cựa cậy:

— Tôi chẳng cần chứng cớ gì cả! Nó
nhảm hay không, tất tôi phải biết.
Vì tôi, các ông nghe chua, tôi là chủ
nó! Mà nó lại là... cháu tôi!

Câu này làm cho mọi người phì
cười. Và làm cho một người còn trẻ
phải lên tiếng. Người đó vẫn nắm
giường bên, cạnh bàn đèn, rán xao
chiếu, mắt nhảm nghèo, lá ra như một
người hấp hối chết.

Người đó ngồi nhôm bật dậy. Hắn
đom yếu đến nỗi tôi không tin tưởng
rằng hắn còn là người, lại nói rất to
được nữa:

— Cái sự tin chỉ là cái lười biếng từ tể
của thiên-hà. Nếu thiên-hà không lười
biếng, thi tôi sống làm sao được, mỗi
khí, tôi đút giấu một bén tay vào thắt
lung rồi giả vờ làm một anh lao-động
thất nghiệp vi cựu, để xin *secours* (ăn
xia mây ông Tây)? Nếu nó chỉ chịu khó
nghĩ một chút thôi: « Ủ nó cựu! Nhưng
sao hôm nay nó cựu thế kia mà sao bây
giờ nó lại cựu thế này nhỉ? » Thế là
tôi đủ bỗ me rồi! Nhưng mà, đi đêm
lầm thê nào cũng có ngày gặp ma cho
mà xem!

Góng Cao-mên

Bè chứng rằng « bẹp » chỉ là một
nghề sống ngắn ngủi, hẳn kè một
chuyện về « góng »:

— Thiên-hà đã một giao nôn nao, rao
rực về góng với ngài. Chỉ vì có mấy
anh sống vi góng. Cả đến chỗ nghiêm
oặt này, mà cũng góng!

Chú « chạy »,
chú « cốc » (áo mày) thì góng đè phỏng
khi có vào bóp thì chịu đòn cho khỏe!
Chúng nó phùng mang chyon mắt làm
như nó góng ngay cho mà xem đi giờ!
Chỉ vì có một anh chàng Bịp định làm
tiền chúng nó và rủ rê chúng đi học
một anh thầy góng rất chúa.

« Thầy đó chúa vì đám không thủng
đánh mãi cũng chỉ như « lầm quất »
mà thôi.

« Xin lỗi các ông chử, chưa gì mà
chúng nó đã như thách nên nhau cả.
Giá có góng, thi chóc phen này « chạy »
và « cốc » cứ là như ròi, như ròi!

« Nho nhoé vài ba hôm thế rồi tịt hồn.
Có gì đâu, vì ông thầy góng đánh rơi
mắt góng rồi, và bị họ đánh cho một
trận chỉ còn có chết mà thôi. Thầy
góng, thưa các ông tự xưng là có góng,
và nhảm một hôm không hiểu Tô cho
ai lệc làm sao mà lại chịu được rám
bảy búa mà không kêu đau, nên chủ
ô-tô người ta thuê tiền tháng để làm
một việc gần như « ma-gà bông » nghĩa
là: theo xe ô-tô, tranh khách, giữ
khách, coi xe và đánh nhau.

« Thầy vẫn hết ra lửa, xung hùng xung
bá lầm lầm. Vì anh nào cũng sợ bằng

sợ via thày, nên thày làm ăn trời chầy
lắm.

« Cho đến khi, thày vấp phải một cái
dau. Thày tranh nhau khách với một
hàng xe khác. Hàng xe này có « công
tôn » mới. Vô phúc cho thày gồng nên
thày mới không biết công tôn mới là
me-sử M. vô-dịch vô-tây ở Bắc-kỳ.

« Me-sử chẳng nói chẳng rằng, lù lù
quai cho thày gồng một đấm. Thày
ngã lún quay ra đất. Nhưng ai cũng
chắc thày không đau, vì thày có góng.
Vì thày thay lại nhôm dậy ngay được.

« Me-sử M. cho ra một đấm thứ hai.
Thày lại khuya xuồng. Lần này không
buồn đứng dậy nữa.

« Me-sử M. phải đến năm gày thày
đè hỏi :

— May có góng
thì phải! Sao
không cho góng ra
đi?

« Thày cũng
chẳng thèm già
lời. Suýt nứa bộ lai
« khen » thày đã
gan lại bướng như
một đấng yêng
hung mày nước.

« Ái chà! Thấy
mặt thày tái mét,

vân vân... cho mà xem! »

Cốc tử... tiệt

V. bấy giờ mới lên tiếng. Anh ta có
vẻ trịnh trọng :

— Tôi giải ông đến đây cho ông biết
tì ti về Hanoi và nhân thể để ông nghe
chính mồm chủ một anh bói sáng kể
tội anh ta. Rồi tôi sẽ kể cho ông nghe
cách « làm tiền » của hắn.

« Làm thày bói, bắt cứ Tây, Ta, Tàu,
cốt yếu là phải biết tâm lý thiên-hà,
nhịnh hót thật khéo mà vẫn không phải
là nịnh. Những anh mù thì nịnh một
cách đáng thương. Anh Tàu thì nịnh
một cách cũ kỹ. Cũ kỹ như thế này:

một hôm, tôi đưa người nhà
vào chơi xem một què vở vào
trong nhà một anh Cốc tử tiệt.
Thoạt đầu gặp nhau, anh ta
đã hót rồi: anh gọi lung tung:
« Mọi quan! Phán ngồi chơi
một tí! » Vô gọi người nhà
tôi là quan chưởng, vì lão này

méo như cái hị rách, và mãi mãi mới
lóng búng bão nhô me-sử M. :

« Lạy bác, em có đám góng với bác
đâu à. Bác nồng quá chẳng đẽ cho em
kịp phản-trần. Góng là góng với lũ đàn
em kia chứ. Lạy bác! v.v... »

Anh cụ già đó vừa nói, vừa làm hiệu
khéo một cách lạ. Bằng cái giọng hán
mếu nhẹ thay góng, hán bảo chúng tôi:

« Còn tôi đây nữa, còn cháu ông cụ
kia nữa, cứ bẹp mãi đẽ làm tiền, thi
thê nào có ngày cũng lại: « Lạy bác à,

có vẻ cũ kỹ, nhưng có máu mặt. Mà
Phán giái cái thằng tôi, một thằng ngày
chạy hai bứa à bằng nước bỏ? Mà
chủ giái lão đó, một anh con nhà giàu
thất học từ thủa biết bò, lại dính dù
hai trâm phẫn trâm? »

« Thế mà hán thích lầm, yên trí mình
là quan chưởng, dù rằng chỉ là chủ một
cái nhà ngồi với ít ruộng »

« Thầy hán thích, mình đánh thích
theo và ngồi đợi cho Cốc tử tiệt xem
cho một ông ăn vận Tây, beo béo, trẻ
trẻ vào xem trước chúng tôi. Tôi thấy

bà gọi người kia cũng bằng quan phán và đoán quả quyết rằng trong ba tháng nữa quan phán sẽ nêu cũng chết.

« Nhưng cũng còn có cách — mong manh lâm — cho quan phán sống nếu ngài chịu lập một đàn cúng 7 ngày, tốn độ mươi chục bạc thôi... »

« Sau này, tôi hỏi thăm mới rõ rằng quan phán đó biên làm việc ở phủ T. Q., tiền lương dành dụm kèn có dám bảy ngàn, nồi nấu một thay cao giấy là sì-no cốt sắt. Quan phán cũng lo lâm, lo sợ người đi, nhưng cái yêu tiền vẫn thắng cái sợ chết. Nghĩa là ngài nhất định ôm tiền mà liều với gời. Ba tháng, rồi một năm đã qua. Quan phán chẳng chết ti gi cả. Chỉ riêng có mấy tháng đầu, vợ con được ăn hơn lên một chút: đáng lẽ một ngày ba bữa họ chỉ ăn tăng lên thành bốn, để cho nó sướng cái thân trước khi chết, ý giả thế. Và được ông đưa đi xem ciné.

« Quan phán ấy vẫn đi làm như thường. Hôm rào ông 'kứ lại... « phỏng vấn » mà xem? »

Bói mù

V. đã rảo lưỡi lâm rồi. Tôi phải chiều hắn ngồi nghe hắn kể tiếp, theo cái sở thích của hắn, một khi hắn đã nói:

« Thắng sáng còn thể hướng hờ là thắng mù! Nhưng biết dùng thắng mù có khi lại có ích ghê. Tôi có thắng bạn tên là cả T. Nó càng nhiều con càng trông thấy bà vợ xồ xề thêm ra, càng thích lấy vợ bé. Vợ mỗi buôn bán, giao cả con cái cho cu cậu, và lúc nào cũng nom nớp sợ cu cậu lén đi chém gái. Có lần cả T. đến nỗi thú với tôi rằng muốn sành nhà ra độ nửa giờ, để nhất là vào « nhà thờ » một tí cũng được, để cho nó thay đổi cái đời « ăn kiêng » đi.

« Tôi bảo hắn biện cho tôi hai chục bạc, tôi sẽ có cách kiểm cho cô vợ bé. Nó ừ ngay. Tôi liền bàn cho một cách: giả ôm vú vẫn trong nửa tháng, mời đủ các ông lang đến. Lấy thuốc nhưng đừng uống. Mà cốt nhất làm sao cho ông lang cuối cùng cũng không hiểu nổi là bệnh quý gì cả. Cho bà vợ sợ đến móm ra rồi. Lúc đó tôi rờ lại chơi, bàn đến mồ mả, trong khi cả T. cứ lầm nhầm nắm gọi tên ông bà ông vải ra mà lạy van, xin khất vái hồn nura, không cần nói là khất cái gì.

« Tôi bàn đến mồ mả rồi bàn đến xem bói, mà phải xem một tay có danh tiếng. Anh mù này tôi đã dặn trước cả rồi. Nó sẽ bảo với vợ anh T. như thế này: Năm nay anh bị sao La-hầu chiếu mệnh, không mất của thi tất ốm chết. Có cùng cho gởi cũng chỉ sống thêm ba năm nura là cùng. Chỉ còn cách cuối cùng: thể mạng anh T. bằng mạng một người con gái, người còn trẻ đang bị sao Kế-dò chiếu mệnh, nghĩa là cùng đang sống trong một ác vận. Mua người đó về cho « chung hơi hướng » với T. ít lâu, đợi cho T. khỏi, rồi tháng sau lân làm sớ tấu lên thiên đình tinh nguyệt cho thi kia chết thay cho anh T. v.v.

« Chúng tôi làm theo như lời tôi bảo. Chị T. rầm rắp tuân theo.

« Nhứt là mấy hôm chị lùng về quê kiểm gái Kế-dò. Anh T. thả tiền cho tôi đưa đi hát, sướng như lên tiên.

V. cười om lèn:

« Thú vị nhứt là vợ T. nó kiểm cho cu cậu một con bé thể mạng, xấu

làm tiền

PHÓNG SỰ của TRỌNG-LANG

(Tiếp theo)

như quý.

Cô à lại để được một đứa con, còn anh cả T. ta thi không ôm nura, nhưng mặc phải một bệnh buôn rủ rượi, chắc là bệnh thất tình.

Bói Tây

V. nói đến thầy bói Tây bằng một giọng chán nản, sau khi đã nghĩ hơi lâu quá:

« Còn tại bói tướng tân thời. Họ vẫn minh hơn, nên lâu hơn. Chả hạn ngay lúc quảng cáo, họ cũng đã lâu rồi. Họ chỉ cần ông gửi cho họ một chữ ký thôi, không hơn không kém, với sáu, bảy hào, đồng bạc. Thế nghĩa là họ cho ông

biết, họ thanh minh với mọi người, rằng họ không quen ông, không cần biết ông ở đâu, bao nhiêu tuổi, người xú nào, hạng người nào. Đối với ông, họ hoàn toàn mù mịt. Thế mà họ gọi được đời cũ, đời hiện tại, những việc bi ẩn, tình nết của ông ta. Ông sẽ cho họ tài ở chỗ đó. Vả lại mắt đồng bạc để được người ta nói về mình, còn hơn để nghe người ta nói về người khác, như xem hát, chiếu bóng. Nhưng, thật ra, các ông hiểu chưa? Ông quên không để ý đến chỗ tiêu tiết này: người ta chỉ cần một chữ ký của ông thôi. Ông lại cần người ta trả lời ông. Tất ông phải biên chở ở cho họ. Cái tiêu tiết đó, trong quảng cáo không hề nói đến.

« Thế rồi, dù ông ở đâu xa, Saigon Mến, Huế, chỗ nào cũng đã có « mặt thám » riêng của họ đến điều tra ngầm về thân thể riêng của ông, vì họ biết adressee của ông rồi.

thôi: có bốn anh cùng ở một nhà, họ viết bốn chữ ký, kèm bốn chỗ ở khác nhau, gửi nhờ thầy xem. Chắc thầy còn mãi đi đánh bạc, thầy đoán một thứ thôi, và đánh máy những lời đoán làm bốn bản, gửi cả cho bốn anh. Không ai bảo ai, mà sao tình nết bốn anh giống nhau đến thế, giống đến gởi cũng không làm giống nhau hơn được nura!..

V. cất cao tiếng lên:

« Ông nên nhận điều này: ít khi và có lúc không bao giờ, ông được giáp mặt họ đâu. Có ông thầy lại công bố là lúc nào cũng bận không tiếp khách được, trong khi mặc quần dài nằm khéo ở nhà.

« Chỉ vì giáp mặt một tay bắc búa, sẽ sẽ bị lộ tẩy là thường..

Tôi gặp một ông Bói súng

Ông ấy là ông L. d. T. Tôi gặp ông trong một tiệm thuốc phiện mà ông là chủ. V. đưa tôi đến, đã giới thiệu trước với ông rằng tôi là một anh quích. Cho nên đối với tôi, ông đã có giọng thân mật có lấn khuynh rắn hơn là chào mời.

Ông mặc một bộ áo ngũ, có lẽ chưa có hơi nước lâu ngang với cái đầu bù, cả cái thân hình còng nhõm của ông. Ông có vẻ « ma-cô » hơn là thầy bói. Tôi cho ông là « ton » khi ông khoe với tôi:

— Moa đã chu du thiên hạ nhiều. Đoán trước ngày ông P. Londres chết, Moa biết Londres, vì moa thích đọc phóng sự của « lúy », nhất là quyển « Au Bayne ». Thé vous dã nghiên cứu đó chưa? Nên đọc lầm, để biết... ô la la, pas mal de choses! (vô số việc). Rồi moa, từ Nam chí Bắc, nắn nót xem xét, từ tay một tên ăn cướp cho đến một quan mường. Chỗ nào moa cũng nói cho họ đến rợn tóc gáy lên. Cái me-sù đội có đê-tô chẹt phải người ở H. P. dạo nọ, vous biết chứ? Lúy lên đây xem tướng của moa, moa cho một cầm-nang bảo trước cho biết ngày xảy ra tai nạn đê mà tránh. Lúy cậy lúy là Tây, cho nên it cần. Lại còn những anh đánh cá ngọt, mua vé xô số nura. Trong cầm nang moa dặn cả cho ngày nào, giờ nào nên mua vé...

Bến chở này, ông dừng lại, để nhảy từ sang đầu đê khác. Ông qua là ma-cô thật rồi:

« À này, vous có thích các « chinois-series » (khách-khiếc) không? Chắc là thích chứ gi? Trông mặt mũi vous trẻ trè và lơ-lơ thế chắc phải là khách phong-tinh lâm? Lại đây, nhưng phải ban ngày mới được. Moa có sẵn mấy ả-múi, con nhà từ tế trăm phần trăm, hay đến chơi với ma chose (chỉ vợ ông). Các « en » nè moa ghê, và sont très douces (hàn lành lâm) ».

Ông L. d. T. ngẩn mặt lại, nhẹ ra bờ rặng, màu súc-cù-là:

« Voilà vợ moa! »

Tôi nhìn thấy một người đàn bà, lờ lờ như một người chết rét, giữa mùa mực, và lúc nào cũng như người sắp nỗi cơn ho, nhưng cố nhịn lấy được.

Trong thiên « đàn bà nghiên », tôi đã nói đến người đó rồi; chính là cô giáo H. N., một gái giang-hồ già.

Không có cặp vợ chồng nào, trên mặt quả đất cũ này, lại đẹp đôi hơn vợ chồng ông bói súng này nura.

Trọng-Lang

(Còn nura)

Của H. N. Hân

Khôn

X. X. — Mai tối lên Hà-nội, bác có
giúp mua gì không ?

L. T. — À có, bác làm ơn mua hộ
tôi vặt ki-lô nhật trình.

X. X. — Bác mua để gör ?

L. T. — Không, mua để xem dần
dãy chữ, vì tối tính ra mua năm đắt
hơn mua ki-lô nhì ền .. dài giờ..!

Kiêng

THẦY GIÁO — Ice, hôm qua tôi
đã bảo anh về hỏi thầy me anh tên là
giờ để tôi vào sô « libret », anh đã
hỏi chưa ?

TRÒ TOE — Thưa thầy, con có hỏi
nhưng thầy con bảo : thầy con trước
cũng đi học mà không có ông thầy
học nào hỏi tên lục bối thầy con cả.
Thầy có cho con hỏi thì cho, không
thì thôi. Chứ khua tên cúng cơm của
thầy me con ra thì nhất định thầy
con không nói !

Lý luận

ÔNG CHỦ — Một tháng ba mươi
năm, tôi đế ý đến 29 ngày anh đi
rẽ gờ.

NGƯỜI LÀM — Thưa, ông nói thế
thì sai a, nếu ông đế ý cần thận thì
tôi đi chậm chỉ có 26 ngày, vì còn 4
ngày chủ nhật ông cho tôi nghỉ cơ
nà !

Đánh thức

Này, thầy nó này, nhà mình chẳng
cò gì, nhưng ngoài họ vẫn bầu cho

tôi có Tôi xem ý nhiều dĩa dòn dỗ,
lầm dãy. Không có chiếu nay thầy
nó lên tinh mua cái đồng hồ đánh
thức phòng khi đêm hôm lúc minh
ngủ say có dĩa nào đình mò thì dã
có nó đánh thức.

Của T. Phong

Tiền định

A — Hợp đồng, miếng ăn đều có
tiền định.

B — Không dẫu tin.

A — Khoa bão cù vừa rồi ôn
Trần Bá-Vinh mẫn hận, xin tài cù
Tôi đến chơi nhà ông lý toét, thầy
ông gieo quẻ rồi reo to : « Ông Bình
sẽ thắng vì Bá-Vinh là « bình vua »
Nay đã ứng nghiệm, trước khi tôi
không dám nói ra sợ lộ thiên cơ, ăn
nhau cái số.

Của N. Q. Minh

Lý toét trả thù

BA ÉCH — Kia, cụ lý ra lính dãy a.
L. T. — Phải lôi ra bỏ cái thư.
— Sao ca không bỏ vào thùng thư
ở trạm làng.

— Tôi biết lắm, nhưng tại cái thằng
ca trạm nó không đóng thóc của ba
cháu thì tôi không bỏ thư vào thùng
của nó nữa cho nó biết tag

Thi cung thể

CAI NGỤC — Tôi nhầm. Đóng lê
ông được tha trước đây một tuần lễ
kia.

TÔI NHÂN — Ồ, nhưng không hề
gi. Bạn sau ông bắt đi bằng ngay
giam thì cũng thế.

Cá cắn

Người đi câu thấy một cậu bé lại
xem, liền hỏi :

Hồ này nhiều cá không, em.

— Ủi chà ! nhỉ lầm cơ !

— Câu, nó có cá không ?

— Ông đừng sợ, ở đây, cá không
cắn ai đâu, ông à

Của T. Hưng
Vào được không cấm

Công sở thi nghiệm cheo cái bảng
viết một hà gõ cũn nóm : « cấm không
được vào ». Lý Toét đọc xong và
nghiêm nhiên vào xem. Vào đến nơi
ông chủ hỏi : anh có đọc cái bến
ngoài kia không mà dám vào.

L. T. đáp — Da, tôi có đọc a.

Ông chủ, giọng gắt — Thế sao anh
còn vào đây ?

L. T. giọng oắt — Bầm lôi đọc thang
hàng chử nóm : « vào được không
cấm » nên lôi mới dám tự tiện.

Chương trình

Này bác, tháng X. ra tranh cử,
chương trình của nó thế nào ?

— Chương trình của nó ác à. Có
mồm ăn nhưng không có mồm nói.

Của N. Bao

Giấu tuổi

Chị Hồng này, năm nay chị bao
nhiều tuổi rồi nhỉ ?

Hồng giấu tuổi và kiêu cách trả lời :

— Em đã trông thấy lát cả 19 lần
xuân rồi a.

Có bạn liền hỏi :

— Thế chị có thể cho em biế mắt
chị lừa từ bao giờ không ?

Khoe trẻ

Hai bà nói chuyện với nhau. Một
bà muốn khoe mình còn trẻ :

— Bà này, hôm qua còn có người
nhầm tôi và con gái tôi.

— Nhầm thế nào được. Con gái bà
trẻ thế thì làm thế nào có một đứa
con tuổi bà !

Đăng trí

Ông B. là một người đăng tri,
thường thường ông hỏi ai câu gi,
ông không dẽ ý đến câu trả lời rồi
ông hỏi luôn câu khác. Một hôm ông,
ông hỏi truyện một thiếu nữ.

— Hôm qua có có bão tôi có sê di
xem hát buổi tối phải không ?

— Nhưng tôi không đi, vì mét nên
lên giường đi ngủ từ chập tối

— Thế ở đây có đông người không
có ?

« Ngày Nay » nói chuyện

(Tiếp theo trang 11)

... cò có thể nhò luật lệ gồng buoc
người ta được. Vợ chồng chính thức
bỗn nhanh không phải là dễ, nếu không có
nguyên cờ chính đáng. Nhưng trong việc
lập gia đình mà vẫn có lòng nghe kỹ thi
chẳng còn đâu là hạnh phúc. Một là cò
tin bẩn, hai là cò nghe ngòi thi xa hồn
Cái gì cũng chỉ nứa chừng thi khô lâm.

Bella Như Nhàn, Tháibinh. — Con gái cò
nên kề lồng máy và uốn tóc không. Mặc
chemise và quần short đt phô có đứng
đắn không ?

— Tất nhiên nứa lòng này và tóc đt
và y cò sẵn, thi không cần phải sửa
chữa gi nữa. Nếu không, kẽ một chút và
uốn tóc cũng chẳng sao. Chỉ cần kẽ cho
đẹp và uốn cho khéo, những công việc
này cốt đe tăng sắc đẹp cho mìn, và
như vậy phải kín đáo, chờ có thái quá sẽ
nứa hồn nhân mà lại xấu. Chemisette và

short là lối quần áo thi thao, mặc khi
nào cò tập thi thao hay đi xe đap, như
vậy không có gì là không đứng đắn cả.
Trừ khi nào cò mặc như thế cốt đe khoe
hoang bay tung chung diện mòn là khô
coi.

Bella Như Nhàn, Tháibinh. — Những người
quả phụ cò nên yêu nứa không ? Tu có nên
kết án họ khi họ lại dí lấp chồng không ?

Về vấn đe này thi bây giờ ai cũng
đồng ý cả rồi : người quả phụ có quyền
yêu và thi chồng nứa — nứa không là
nên — khi họ muốn. Thủ tiết với một
người chết khi mà chính mình không
còn nhớ thương nứa chí là một việc giả
dối.

B. N. Hanoi. — Các nhà chính trị (Dadalier,
Kémal Pachet...) có phải ở trường Luật ra
không ? Hay có trường chính trị riêng ?

— Các nhà chính trị & bên Pháp, nhèn
người có học luật và làm trạng sư, nhưng
cũng nhiều người không. Cò trường dạy
khoa chính trị, nhưng không phải ai học
trường ấy cũng được làm chính trị.
Phải do dân bao lèn làm nghị viên, rồi
lù đù bao lèn những chức trách khác,
vì cò tài, thi lực hay mạnh cánh, v. v.

A. S. Hanoi. — Lâm thê nào biết rõ được
chi hướng của mình. Đang theo một môn
học, thi chi hướng của mình không phải
ở môn ấy, thi cò nên bỏ giò không ?

— Đang theo học mà thi thấy mình không
ra môn học đó, thi cũng nên bỏ dở.
Nhưng cò cần phải biết rằng sau khi
bỏ, mình có thi theo học môn mìn
thì bị còch để dở không, bay cò
vòi can đòn đe theo ý thích của mìn
không. Ông thấy mình thích học môn gi
thì theo học mìn đó, đấy là theo chí
tưởng vây. Cần phải say xét kỹ mìn

muốn cái gi trước khi làm việc. Say xét
kỷ ông có thi biết ông lầm (trừ khi
ông không thích cái gi cò) — nphia là
thich lười — thi không kè).

T. S. V. P. Fortbagard — 1) Paludisme
kinh niên dã dùng nhiều Kinacrine, redopriquine và thencia là không khỏi. Phải dùng
thuốc cò tiệt nọc, trong bao lâu — cách uống
— cách đe phòng. Thời kỳ chưa khỏi tập
tennis rất điều độ có tốt không ?

— Bệnh Paludisme (ta gọi là sốt rét
rùng) chữa khó hay đe là tùy theo căn
bệnh. Cò có thi thuốc, và sau khi đã
xem xét ông, mới cò đủ biết mà chỉ bảo
cách chữa cho ông thôi. Tập tennis cũng
nhưng tập mòn thi thao khác, nhưng không
tốt bằng lối tập vận động Thụy-siển, vì
lối này là cản bẩn. Dù tập gi trước hết
nói bài thi thuốc.

2) Ban bá, thi con ngửi gần quạt máy bốn
t. cò có hại không ? Tại sao ? Nếu cò, phải

— Ngủ mà đe quạt máy không tốt, vì
bi bị hơi, và cò thi bị lạnh trong lúc
minh ngủ quên. Tốt nhất là bỏ quạt đt
và nằm chỗ thoáng khí rộng rãi.

L. P. Tuy-en-quang. — 1) Lúc chớp chớn ngủ
thường bị như cò sicc mạnh gi đe chết cò
tử chí kêu chảng ra tiếng, lá tại sao. Người
minh gọi là bóng đe, vây cầu bóng đe có đùi g
nâm thi đe.

— Bóng đe tại mìn ăn no xong đt
nằm ngay, da giày đe lén gan, nên cò
cảm giác ấy. Cò nhien tại trong người
không được điều hòa nữa. Vậy nên ăn
xúi đt gi, nằm chỗ thoáng khí và
giữ việc tiêu hóa cho iót.

2) Trước khi ngủ hồn hồn bị dát nay cò
người (trong như toàn thân nay cao khôn
mặt chiếu, lá tại sao. Theo cách gi biết được ?

— Dật người như thi cò thi đe do nhiều
nguyên cờ về bệnh, khiêm cho bộ thần
kinh không được yên. Trước khi ngủ,
nên dung kiêng lèn xõng ít lèn trên
còn năm ngon chán, nay cò thoáng, tập

vận động, tắm nước ấm nhanh chéng
mỗi buổi chiều và sống điều độ.

Vũ-bột-Quỳnh, Ninh-binh. — 1) Muốn đ
du lịch ngoại quốc giáng thông hành xin ô dâu
và khai đến nơi, ta có phải trình giấy má
gi ở đâu không. Ta nên di du lịch ở đâu.
Chỗ nào có nhiều nơi « danh lam thắng
cảnh » nhất, và khai hồn tốt ?

— Người ta, muôn ra ngoại quốc phải
xin giấy phép ở tòa sứ (các tỉnh nhô) và
ô sở mật thám (Hanoi, Haiphong). Nhưng
trong tình thế này xin được phép du
lịch là việc khó. Đến nước nào phải
trình giấy má với các nhà đương chức
nước ấy nếu họ hỏi. Còn muốn di dâu là
tùy ý riêng mình chỗ nào chẳng có « danh
lam thắng cảnh ». Cò ngay ô trong nước
đi đây.

2) Muốn xin đăng vào đội quân khố
đe Hanoi cần phải có những điều kiện gi ?
Có phải thi cò gi không ?

— Tôi không rõ điều kiện gi khác,
ngoài tuồi, béo cao và sức khỏe. Nhưng
trước hết người ta có môt lính không
đã. Hồi ô sở môt lính, Hanoi.

(Xem tiếp trang 18)

CHỈ GIÚM**Ai mắc bệnh lao**

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khóc
khắc, bò có đám trắng, xanh vàng,
hở thối, bịnh nhon cò khí bị hành
nóng lạnh, mà đe điều trị thuốc Tây,
Nam không dứt, nên uống thuốc già
truyền cùa cợ Trịnh Hải Long (nội
tô ông đốc học báo). Thuốc đe cùa
đang muôn ngàn người. Cò 2 thờ
(thứ 5p. và thứ 3p.50. Ô xà mu
thooc gửi mandat cho ông :

TRỊNH-VĂN-HÀO, Directeur Ecole
Villa n. 110 rue Vassaigne
Tandinh, Saigon

BÃOPHÉ
Cinh-dược

Chuyên trị ho gió
ho khàn, có cảm
tắc họng. Cò thay
ho. Ho sặc-hàn
Các bệnh ho mới
phát và lâu năm

VODINH-DAN
CHOLON-SAIGON-PENH
VAN-HOA : 8 CANTONNAIS
HANOI

LÀNG XÃ

của HOÀNG-ĐẠO

TA dã rõ những đặc điểm của một làng xưa : thực là một xã hội nhỏ, chật hẹp nhưng chắc chắn, có toàn quyền để tự trị và thống nhất về mọi phương diện. Xã hội nhỏ ấy rất thích hợp với đời sống đơn giản và động lại một nơi của nông dân ở một thời đại bao khai. Bao nhiêu ý nguyện của họ đều được lối tò chúc chặt chẽ ấy làm cho thỏa mãn. Nông dân không có chí phiêu lưu, muôn sống cạnh ruộng nương của mình và cạnh mồ mả của tổ tiên để giữ lấy hương hỏa, thì làng sẵn sàng là một xã hội cho họ được như nguyện. Nông dân chỉ mong được hưởng một cách yên ổn kết quả của công việc cầy sâu cuộc băm của mình, thì làng đã có sẵn « luỹ » tre chung quanh để ngao cản trộm cướp, đã có sẵn ông thần hoàng đế bảo hộ mùa màng.

Ở bên cạnh những cái lợi rất lớn đối với nông dân, những cái hại của xã hội nhỏ kia không đủ sức đánh đổ lối tò chúc ấy. Cho nên, làng Annam mới giữ vững được nguyên linh trong bao nhiêu thế kỷ.

Và có lẽ, làng Annam bây giờ cũng không khác làng Annam ngày xưa một mảy lông, nếu không có những làn sóng từ trưởng của Thái tây tràn sang Đông-dương. Người Pháp đến đất Annam, lẽ tự nhiên là đem theo triết-lý và chính kiến của họ. Những ý tưởng mới họ đem theo đó là nguyên nhân của mọi sự thay đổi trong xã hội Annam, và cũng là mầm của sự suy vĩ của làng Annam xưa.

Troong mớ tư tưởng mới ấy, ta cần phải kể nguyên tắc cá nhân của người Pháp. Một người không phải chỉ là một phần tử của đại gia đình hay của một làng nữa, mà là một người cần phải có quyền để làm người, để làm này nọ nhân cách riêng của mình. Làng từ đây, cần phải dèm sỉa đến những quyền hạn ấy.

Và lại, thông thường mở mang, nông dân không có thể chỉ biết đến luỹ tre xanh, sống dù ở cạnh dinh làng. Lối tò chúc chặt chẽ của làng mạc không đủ để ứng dụng vào những tình thế mới nữa. Vì thế theo sự tiến bộ tự nhiên, làng mạc phải mất dần những đặc điểm xưa. Một nguyên nhân nữa của sự suy dỗi của làng Annam, là ý tưởng mới và tôn giáo.

Đạo Gia-tô đem lại một tín tưởng mới, trái ngược hẳn với tín tưởng cũ của người Annam và thần quyền. Và những triết lý Âu tây, đã khiến nhiều người Annam không thể theo tín tưởng cũ nữa. Do đó ở những làng có người theo học mới hay theo đạo Gia-tô, sự thống nhất về tôn giáo không còn.

Hầu có người buồn trong thời thế đổi thay

và thương tiếc cuộc đời cũ, thương tiếc làng Annam xưa họ cho là đẹp đẽ vì mạnh mẽ và thống nhất. Nhưng cứ bình tĩnh mà suy xét, thì cái làng Annam đẹp đẽ xưa có tiêu diệt, cũng không có gì đáng làm cho ta bận lòng.

Vì cái xã hội nhỏ ấy là một sự trở ngại lớn cho sự tiến bộ. Chính vì làng Annam là một xã hội rất thống nhất về chính-trị cũng như về tôn-giáo nên một số đông dân làng chỉ có cái quan niệm với làng mà thôi. Họ chỉ biết có luỹ tre xanh, có dinh làng của họ, ngoài đều là người dung dốc lã cả, không có liên lạc gì với họ hết. Ý tưởng quốc gia và nhân loại vì thế khó mà nảy ra được. Tuy rằng không đến nỗi như ở Kabylie, làng này coi làng khác như cùu địch, nhưng những chuyện tranh nhau, đánh nhau giữa hai làng Annam ngày xưa thường có xảy ra. Tình yêu người đồng bào bị cái tình yêu người cùng làng làm phai lat, đó là cái hại lớn của cái làng xưa. Và nếu không có những cuộc ngoại xâm ở phía bắc luôn luôn đến, thì có lẽ cái tình yêu ấy đã mất hẳn, và làng Annam cũng có lẽ đến như làng ở Kabylie, coi làng làn cạn như cùu địch mà thôi.

Một cái hại nữa của sự liên lạc quá mật thiết giữa làng và dân làng là sự trở ngại cho công cuộc di dân, cho sự thông thương, cho sự tiến bộ. Giả xá, tức là bỏ làng, và bỏ làng, đối với người xưa, là một điều xấu, là một sự cực nhục.

Ngoài ra, về mặt quản-trị, làng xưa còn có một tệ hại nữa. Là bao nhiêu quyền thế đều ở trong tay cường hào cả. Những kỳ mục có cửa, có thế lực, có danh vọng, là chúa ở trong làng. Vì làng tự trị một cách quá đáng; lệ làng đặt ra phép vua cũng không đòi được, mà ai ra lệ làng? Chính là bọn cường hào. Nếu kẻ cầm đầu trong làng là người khá, có kiếp thức, có công tâm, thì không kè làm chi, nhưng nếu là những người chỉ nghĩ lợi riêng, thì những lạm xâys ra một cách dễ dàng và quá quắt. Một lối tò chúc có thể để những sự bất công như vậy xảy ra, là một lối tò chúc không chu đáo, tự minh làm lội mình rồi.

Dẫu sao, cái làng Annam xưa cũng không sao giữ được mọi đặc điểm xưa. Và hiện giờ, những đặc điểm ấy đương mất dần. Nhưng không phải làng nào cũng mất đặc điểm ấy đều nhau. Việc đó còn tùy theo trình độ tiến hóa của từng làng của từng xứ, tùy theo sự tiếp xúc của dân trí đổi với văn hóa mới, tùy theo sự săn sóc của chính phủ riêng của ba kỳ.

Tuy nhiên, một điều đáng chú ý đến trước nhất, là trong ba kỳ. Trung kỳ là xứ đã giữ

được cho làng những đặc điểm xưa một cách nguyên vẹn nhất.

Vẫn như xưa, làng ở trong Trung là một xã hội tự trị về phương diện chính trị và phương diện tôn giáo. Vẫn như xưa, phàm những việc gì trong hàng xã, dân cư thoả thuận với nhau rồi lập thuận định gọi là « nương ước » để thi hành ở trong xã. Vẫn như xưa, dân làng chỉ kè dân bộ hay là nội tịch, còn ngoại tịch thì không được dự vào việc làng.

Cũng lại vẫn như xưa, dân làng chia ra làm hai hạng: tráng đinh và kỳ mục, và kỳ mục vẫn là số người cầm quyền quản trị.

Kỳ mục lại phân ra làm hai hạng, làm nhân viên cho hai ban quản trị, một ban gọi là Hội đồng Hương Chúc, một ban gọi là Hội đồng Đại-hảo-mục.

Đại hảo mục không phải là do dân làng bầu cử lên. Họ là những quan lại hưu trí, gọi là Hảo mục, những bậc tuồi tác trong làng, gọi là Kỳ lão, và các vị trưởng họ, gọi là tộc biền. Ba hạng này họp nhau lại thành Hội đồng Đại hảo mục và cầm thực quyền ở trong làng. Phận sự của họ là chỉ bảo các hương chúc, giúp họ giữ việc trị an và giữ phong tục trong làng cho được nguyên vẹn; mỗi khi có việc gì hệ trọng quan thuộc đến làng, là họ có quyền giải bày ý kiến.

Các hương chúc là những người thay mặt dân để làm việc làng, và vì thế, do dân làng bầu cử hoặc dân cử. Trước hết có lý trưởng, rồi đến phó lý và ngũ hương, là hương bộ, hương kiêm, hương bần, hương mục và hương dịch. Tất cả gọi là Hội đồng Hương Chúc và chuyên giữ việc thừa hành.

Lý trưởng thì do dân làng bầu lên, nhưng chỉ những người chính-quán và nội tịch, mới được di bầu. Còn phó lý và ngũ hương thì không phải do dân bầu cử. Mỗi khi khuyết, lý trưởng chỉ nhóm hội đồng dịch mục (cả hai hội đồng hương chúc và hội đồng đại hảo mục họp lại một) rồi làm tờ lẵn cử một người trình quan trên duyệt y.

Lý trưởng, xem như vậy, không phải là người cầm đầu trong làng như một vị xá trưởng béo Pháp. Lý trưởng chỉ là một viên chức thừa hành, có ngũ hương và phó lý giúp việc, và là một người môi giới giữa làng và chính phủ, vừa thay mặt làng đối với chính phủ lại vừa giúp việc chính phủ nữa, bắt cứ về việc gì, hành chính, tư pháp, tài chính, xã hội hay kinh tế. Phó lý giúp lý trưởng làm thư ký, giữ giấy má và thay mặt lý trưởng. Hương bộ làm và giữ định bộ và địa bộ, hương bần là thủ quỹ giữ tiền làng, hương kiêm coi việc trật tự và tuân phong, hương mục kiêm sát các việc đường xá, cầu cống, bắt dân đi làm xâus và công dịch, hương dịch bá cáo cho dân biết những khi có nhóm làng, có tiết lễ, có giấy súc và coi việc vệ sinh chung. Tuy nhiên, trong các xã nhỏ, thì một kỳ mục có thể giữ hai hay ba chức khác nhau được.

(Còn nữa)

Hoàng-Đạo

BUỒI CHIÊU BÓNG ĐẶC-BIỆT CỦA

HỘI TRUYỀN-BÁ QUỐC-NGŨ

9 giờ sáng chủ nhật 3 Décembre
ở rạp Majestic sẽ chiếu:

ATLANTIDE

(Giai-tưởng chiếu bóng quốc-tổ)

Một phim bí-mật, dùng-dị và đắm say, một công-trình viđại của kỹ-thuật thứ bảy do nhà dan cảnh trú-danh W. PABST và những ngôi sao Brigitte Helm, Pierre Blanchar, Jean Angelo, Florelle.. tạo nên.

Giá vé: troisième 0p.30 — seconde 0p.50
première 0p.60 — fauteuil 0p.70 — loge 0p.90

VÔ - ĐỨC - DIỄN
KIẾN TRÚC SƯ

8 Place Negrler
HANOI — Tel. 77

TIN VĂN... VĂN[’]của LÊTA

TRONG cuộc chiến tranh hiện giờ & Âu Châu, có hai hạng chiến trường.

Một là những tướng soái điều khiển quân lính ở ngoài trận, gần đạn lửa và nguy hiểm.

Một hạng nữa đánh trận ở các hàng cà-phê.

Đó là những cụ già. (Hoặc những cụ không già nhưng cũng quá tôi.)

Rồi đánh trận của họ cũng kịch liệt lắm.

Cũng tấn công, cũng bồ vây, và điều binh khéo tướng.

Nhưng chiến trường của họ là những tấm bản đồ mà nhà hàng sâm sửa để chiến khát. Còn tướng tá, binh sĩ và khí giới là những màu gầy, những chiếc tăm, cái đánh ghim, chiếc ngòi bút hoặc những que diêm.

Hai ba cụ (hay nhau hơn) xum quanh một cái bàn.

Thế rồi tiến lên, pháo binh! Tiến lên, kỵ binh! Tiến lên, bộ binh!... Pháo từ chỗ này sang chỗ này... Trái phá, bom, nổ liên thanh. Trong lúc các mặt thủy các tàu nồi, tàu chìm đều phải theo một mệnh lệnh hùng dũng...

Các mặt phải liên lạc chặt chẽ, trung tâm vẫn giao thiệp được với các nơi quan yếu... Được lâm — Tôi cho ba đoàn nữa ập phia ấy, hai toán công kích toán địch quân phản nổ... Bên kia, phi cơ đã làm những việc mở đường trước — Cho đại đội này thẳng rồng đến nữa, thế là xong việc: đại thắng về pháo quân ta...

Họ đỏ tai lên và cau mày lại. Nh frogs ngồi bút, đánh ghim và que diêm bị đốt chõm một lúc...

Rồi họ sung sướng xoa tay, tự thường một hớp rượu.

Và tin là gây được một chiến công.

Cái lối bàn chiến thuật ở hàng cà-phê này hẳn có nhiều đoạn ngõ nghinh.

Trận Âu chiến là một « đầu đẻ », lớn.

Các báo hàng ngày được dịp nói nhiều.

MỘT CHUYỆN LY-DI

Ly-di đau đơn nhất. Thế mà cặp vợ chồng kia phải xa nhau vì chồng không thể yêu vợ, phải coi gia đình như một nấm mồ để chôn cả hạnh phúc đời mình; vợ bị hắt-hủi, sống âm-thầm chờ cái chết để rũ cho xong một nợ đời. « Ly-di » do Lê-Thanh soạn bà Nguyễn-thị-Thảo đề tựa và xuất bản tại Hương-Sơn-Đường, 97, phố Hàng Bông, Hanoi. Giá 0p.45, ở xa giá tiền bằng timbres poste, thêm 0p.10 cước gửi thường.

Nói nhiều nhất là báo Đông-Pháp. Hai anh xe cài lộn còn được thuật lại trong hơn một cột, kia mà!

(Lúc bấy giờ là mấy giờ, anh xe này tên gì, quê quán ở đâu, tuổi bao nhiêu; anh xe kia lý lịch có những gì; nguyên do cuộc cài lộn làm sao... và cuộc cài lộn đến bao giờ mới xong? — Không một điều quan trọng nào bị bỏ sót. Và ở dưới, một tư tưởng rất luân lý để kết luận cho bài văn.)

Huống hồ câu chuyện lớn của hàng ngàn vạn người đánh nhau! Độ nào, Đông Pháp còn ra ngày hai kỳ.

Kỳ thứ hai đề đăng elő những bài còn lại ở kỳ buổi sáng.

Và để gọi những điều người ta viết từ hôm trước là tin sau cùng.

Nhưng ta hãy trở lại với... con chó chết của ta.

Tôi vừa nói báo Đông Pháp là báo nói nhiều — nghĩa là lâm lời nhất.

Bao giờ cũng vậy, bên những tin Âu chiến thế nào cũng có một bài báo của ba người.

Không! Của một người, nhưng một người có những ba tiếng.

Đó là cái nhà ông ký tên là Tam Thanh. Nhiều lời là phải.

Lời ông Tam Thanh vừa nhiều lại vừa dông dác nữa. Trên bài của ông bao giờ cũng có một câu trang trọng, khi mỉa mai, khi giận dữ và bao giờ cũng hùng hồn.

Ông bô môi: Một công cuộc lớn của Hitler!

Ông cười mũi: Cái lâm bệnh của nhà độc tài.

Ông lù mắt trả ngón tay: Thứ khi giới ẩy ngang hiềm cho kẻ dùng.

Hoặc ông quả quyết hỏi: Tại sao Anh Pháp tin sẽ thắng trận?

Người ta nghe câu quát tháo, trưởng sẽ được ông phân giải cho biết những lời bàn chí lý.

Ông không bàng gi hết.

Hay là chỉ bàn theo cái lối san này. Mục tin tức đăng:

Amsterdam, 19 Novembre, Havas.

Một tờ báo Hà Lan đăng tin rằng

số bị bắt ở Tiệp đã lên tới 50.000

Buổi chiêu bóng đặc-biệt của Đoàn Anh-Sáng

MAJESTIC

Chủ-nhật 10 Décembre từ 9 giờ sáng

1.) FILM EN RELIEF (Phim nội) Một kỳ-công của khoa chiếu

Đông, rất hay, rất mới lạ. Ai nấy đương khao khát được xem

2.) SERGENT X... Một chuyện tình ai-oán? — Không, một

tâm lòng trượng-phu. Phim tuyệt hay, bốn năm nay chưa chiếu

ở Hanoi, ai nấy đương chờ mong

GIÁ VÉ VĂN HẠ HƠN NGÀY THƯỜNG

Có biếu từ 1 đến 3 vé Tombola Ánh-sáng

Đã có bán tại Đoàn Sở Ánh Sáng số 28 phố Richaud

Mau mau giữ chỗ trước kèo hết

người... Dân Tiệp lâng làm xôn xao
về việc chưa biết tên những người
bị xử tử...

Ông Tam Thanh tức khắc nảy ra
nhều ý kiến.

Ông bàn :

Theo tin của Hà Lan, ở Tiệp, số
người bị bắt tới 50.000... Xí Tiệp
ngày nay đang sống trong một bần
không khí khổng bỗ.

Mục Tin Tức đăng :

Vì trời rét và có tuyết, không quân
Pháp Đức không hoạt động được.

Và nhắc lại :

Paris 25 Novembre (tin Pháp). —
Ngoài mặt trận bão qua... hòn khấp
nơi khấp có tuyết và rất rét. Vì vậy
không quân không hoạt động được,
chỉ có ít phi cơ đi do thám...

Hôm qua, ngoài mặt trận, quân
Đức lại tiến công ở kha phía đông
sông Moselle, song bị pháo binh Pháp
đánh lui.

Ông Tam Thanh liền ngẫm nghĩ,
rồi bàn :

Tình hình trên mặt trận trong hai
hôm vừa qua không có gì quan trọng.
Trời mưa rét và tuyết khiến cho
không quân của ba nước không
thể hoạt động như trước. Trên bờ,
Đức dùng hai tiểu đội đánh úp ở
phía đông sông Moselle, nhưng bị
đánh bại ngay.

Thực là lời bàn.. sát chuyện.

Cũng tương tự như kiều vấn đáp
của hai anh chàng dỗ hơi kia.

— Chào anh, anh đi chơi đấy ư?

— Chào anh. Không! tôi đi chơi
đây!

— Phong cảnh bờ nay đẹp đẽ
lắm phải không?

— Không! phong cảnh bờ nay
đẹp đẽ lắm.

Tuy vậy, trong lời bàn của ông
Tam Thanh không phải chỉ có thế.

Không phải lúc nào ông cũng chỉ

bàn đúng những lời bàn của tin

diễn.

Thỉnh thoảng ông cũng tỏ ra rằng

ít nhất ông cũng có một hay hai

ý kiến.

Một thí dụ :

Mục tin tức đăng : Đại tướng Rei-chenau mà trước đây vẫn khuyên
Hitler làm những việc láo bao, tố ý
sợ rằng Bỉ sẽ giúp Hà-nến Hà bị

Đến đánh.. Đại tướng vẫn nói rằng

chắc Bỉ sẽ cứu Hò.

Tức khắc, ông Tam Thanh bàn :

... Hitler đã quyết định cho quân
Đức tràn qua Hà-lan. Chương trình
đó được đại tướng Reichenau hết
sức tán thành. Ông này quả quyết
với Hitler đã biết chắc rằng Bỉ sẽ
im lặng không hành động gì, nếu
quân Đức kéo vào Hò.

Không có ý kiến gì thì thôi, chứ
một khi ông đã có thì...

Chỉ phiền cho báo Đông Pháp và
độc giả của báo ấy.

Tòa soạn Đông Pháp có vẻ bối
rối dữ. Ông Tam Thanh thì nhất
định có, ông chép điện tin thì
nhất định không.

Bộc giả với chạy đến tìm ông
Hàng hữa Huy.

Ông Huy cũng đang loay hoay...
đánh hai cái dấu hỏi.

LÊ-TA

Sở quyền giúp bà

Tân - Đà

Bản báo vừa nhận được cái mandat
20p.00 của nhân viên hội Tri Thèt được do
ông Lê-ngọc-Quýnh cầm lên, nhờ chúng
tôi lập bộ đề tặng bà Tân - Đà.

C'est écrit :

Tôt ou tard vous achèterez
des chemises à col BAILE-
NÉ et TRUBÉNISÉ chez
votre chemisier spécialiste

THUẬN THÀNH LONG

15, Rue du Riz — Hanoi

Agent à Namdinh :

BAZAR AU BON MARCHÉ
140-142, Paul Bert — Namdinh

Cùng các bạn gái

Cô Yetta trước đã làm tại tiệm hớt tóc ở Dalat, có bằng tốt nghiệp
của Chánh phủ Pháp về khoa tò sửa sắc đẹp đã bắt đầu tiếp các bạn tại

MỸ VIỆN « MA BEAUTE »

6, BORGNISS DESBORDES — HANOI

Sửa lại TÂN HƯƠNG, TRUNG CÁ, CHÂN LÔNG NỮ và những khuyết
diểm khác trên mặt theo phương pháp của bác sĩ Peyrouse tại Paris.

Sửa sang sắc đẹp bằng quang tuyến V. và U. V.

Sửa sang mói tóc rất cần thận.

Ü đây, một nhà tốt nghiệp về khoa hớt tóc và chuyên môn về cách ruộm
tóc bằng da hoặc thuốc ruộm sẽ được ban hành tiếp các bạn gái.

UỐN TÓC BẰNG ĐIỆN — SỬA LẠI CÁC LẦN TÓC

SỬA MÓI TAY và MÓI CHÂN

Giá đặc biệt cho các bạn gái từ 7 Novembre cho đến 7 Décembre 1939

ÔNG LANG

của TÔ TÚ

B — Khó xử

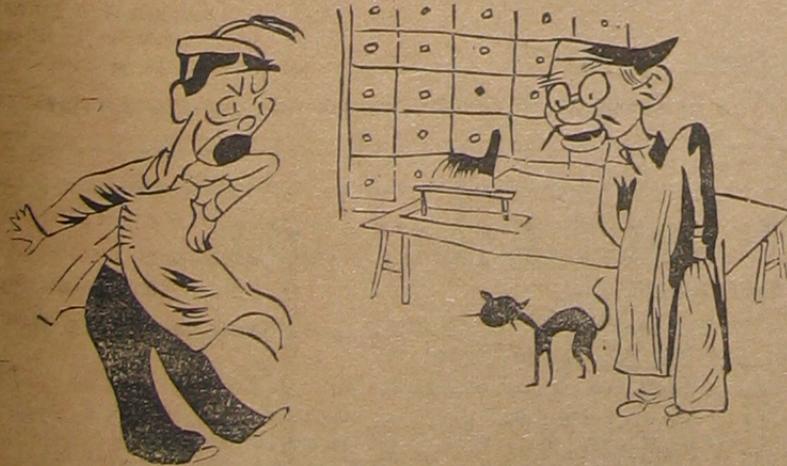
Nạn nhân: — Tôi bị ô-lô chẹt đứt cả hai tay, quan buộc thuốc cho không có máu chằng nhiều quá!

Ông đốc tờ: — Nhưng thế thì ai thò tay vào túi ông để lấy tiền trả công tôi mới được chứ!

D — May

Ông tinh, nhà cháu bệnh đã hơi thuyền. Hôm qua, vừa thấy cái fắc-luya của ông Đốc tờ đưa đến, bệnh trạng ở đâu lại lên ầm ầm! Thế rồi từ sáng đến giờ, bệnh tự nhiên biến mất, khi chúng tôi nhận được tin ông Đốc tờ mới chết đêm qua.

E — Không thể thi thể nào?

Vợ bệnh nhân: — Mày đã cho chồng bà uống nhán ngón nên chồng bà mới chết!

Ông Lang — Khốn nạn, trong già dầy và ruột của ông nhiều vi trùng quá không tìm cách cho nhân ngón vào những chỗ ấy thì làm thế nào giết được vi trùng! thi bay giờ vì trùng vẫn sống mà lại sinh hóa ra nhiều lầm nữa!

A — Chữa mèo

— Ông mắc bệnh loạn óc, mỗi ngày phải nuốt 11 viên đạn, sáng 4, chiều 4, trước khi đi ngủ 4.

C — Không nói
Thưa cô, cô mắc cái bệnh... mà người ta quảng cáo nhiều lắm ở các báo... Thưa cô... cái bệnh... trùng tên với quả tim một con vật con con lừa mà người ta lại không gọi là lừa! ...

E — An ủi

Thôi ông đừng phiền nữa! Ai uống thuốc của tôi cũng đến chén thứ ba là chết. Bà nhà ta còn cầm cự được đến chén thứ sáu mới mất kia đấy

G — Tăn tiệm

Ông đốc tờ bảo: Ông đốc tờ: Tôi hình như ốm! anh khám tôi hộ tôi. Tôi không khám lấy, vì tôi tinh | giá | đất | quá.

OUVERTURE
LE SAMEDI 14 OCTOBRE 1939

CABINE
PROPHYLACTIQUE
du Docteur HY

Ancien Interne de l'Hôpital
St Lazare de Paris

Spécialiste des
maladies vénériennes

Ouverture en permanence la nuit de 22 heures
à 6 heures du matin

Pour tous soins préventifs contre les maladies vénériennes
(Để phòng bệnh hoa-liễu)

N° 2, RUELLE HÔI-VŨ

Docteur
Cao xuân Cầm
de la Faculté de Paris

CHUYÊN TRỊ:
BỆNH HOA LIỄU và NỘI THƯƠNG
Khám bệnh tại:
153, Henri d'Orléans — Hanoi
(Phố cửa Đồng, cạnh hòn Họp-Thiện)

Sách « Nói chuyện nuôi con » của
bác sĩ làm có bán tại hiệu Nam-Ký
phố Bờ-hồ, 17 Francis Garnier,
Hanoi. Giá 0p.35 một quyển

« Ngày Nay » nói chuyện

(Tiếp theo trang 14)

FÓP THƯ

Ái Mỹ và Kim Xuân, Faifo — Câu hỏi thứ ba : biết vậy và nên xa lánh người đó thôi. Còn muốn điều kia, thì thà náo trong điều lệ P. N Đ có điều khoản về việc ấy mới được.

Đeo thieb Ván, Phúc yên — Cứ kè hòn nhân ở tuổi ấy là không có giá trị, nhưng bây giờ đến tuổi đúng luật rồi, khi việc hòn nhân ấy kè là có giá trị. Vậy có thể kiện đòi bồi thường được.

Lê văn Đào, Hanoi — Làm giấy trình mất, và xin bản sao ở sở Cadastre et Eregistrement, vì trước kia miếng đất đó thà nào cũng có trong sổ đặc hay vẫn tự đã trước bạ.

Mr. Lan, Hanoi — Xn ở tòa án Hanoi, nếu sinh đẻ ở Hà-nội. Tòa án có thè cho ly dị, nếu chúng có về sự ăn ở khô sô có đủ.

Nguyễn văn Vượng, Sơn-tây — 1.) Không được, vì có gái hấy còn vị thành niên. 2.) Được, không cần phải giấy cầu cưới.

Mr. Q. Hòa Bình — Ngày sau lúc ấy, bà có thưa đòi bồi thường gì không? Nếu có, tòa án đã định liệu ra sao? Còn nếu chưa, thì khó lòng, trừ có thè tò rõ rằng sự rối động thần kinh do ở vết thương mà ra.

Tần Ngọc, Hanoi — 2.) Có hai cách : chống đỡ ngay lúc ấy, hoặc thưa kiện về sau. Họ không có phép đánh minh vô lý. Sự đó ít xảy ra, vì bao giờ họ cũng che đậm cách hành động trái phép của họ.

Tù Minh Đồng, Hanoi — Rất tiếc không thè chiêu ý ông được. Ở đây, chúng tôi cứ trả lời theo sự hiểu biết và lý nhẽ của chúng tôi, không vì có gì làm khác được.

Quang Cửu, Gia đình 1.) Xem « N. N. nói truyện » các số trước, 2.) tập dượt vừa sức mình thôi, không nên cố quá mà có hại.

Cô Ngọc Hồ — 1.) Trả lời nhiều lần rồi, trong mục này (Đỗn Paraffine, và ăn nhiều hoa quả, năng vận động, v. v.)

2.) Nếu không thấy lạnh thì không sao

— nhưng nếu để phòng sự cảm — 3.)

dàng ít thì cũng không hại gì — 4.)

Ecole Universelle ở 59 Bd Excelmans

Paris XVIIe 5.) Dùng acide borique hay

mỗi, hay Bain Optrex ở các hiệu thuốc

Anh Tuân Hanoi — 1. Vì lẽ... nhà

nước cần tiền! 2. Chưa có. 3. 4. Công

việc không phải dễ, phải có người

chuyên môn và học rộng mới được.

T. V. Q. Cần thơ. Trước 4, 5 tháng

và sau 4 tháng.

Việc tuần lộc

(Tiếp trang 5)

Những công chức nào thiếu sức khỏe để làm việc và không được đà các điều kiện để hưởng hưu bổng sẽ bị bãi chức. Việc khám sức khỏe sẽ do một bộ đồng định đoạt.

Một chiếc máy bay thương mại Nhật trước đây máy hôm bay từ Tokio sang Bangkok đã ghé qua trường bay Gia-lâm. Máy bay này có mang một bức thư của tổng bộ giao thông Nhật gửi cho tổng trưởng bộ giao thông Xiêm nói về việc dự định lập một đường hàng không thương mại Xiêm-Nhật.

Sách báo mới

— Dictionnaire Français Annamite par Lê-công-Bắc, giá 1p.40.

« HANOI TÂN-VĂN » tuần báo văn chương và bài huấn của ông Vũ-dinh-Dy, sẽ xuất bản tại Hà-nội trong tháng Décembre 1939. Báo quán 24 Rue Hamand, Hanoi.

CẤU Ô
— Cần một cô giáo dạy từ буди
chiều từ 5 đến 7 g. Ở. Hồi 29 Rue du
Coton Hanoi.

Một cuộc thi dịch thơ tây

Hội Tri-Tri Bắc-kỳ (hội chính ở Hanoï) năm nay lại mở một cuộc thi dịch thơ tây ra thơ ta. Đầu bài là Les Livres của H. de Régnier.

Hai nộp bài đến 8 Février 1940 là
hết. Bài dự thi gửi cho : M. Le Pré-
sident de la Société d'Enseignement
Mutuel du Tonkin, 59 rue des Erentails,
Hà-nội.

Phái chặng là một
binh NAN Y ?
KHÔNG!

Binh bi-tinh
vẫn chưa khôi
được

NHƯNG
khai chúa băng
thuốc

CỐ TÌNH
ICH THO

mới
chắc chắn
đít tuyệt.

VỐ DÌNH DẦN
CHOLON-SAIGON-PREPENH
VẠN-HÓA
8. CANTONNAIS.HANOI

Thuốc quần
và xì - gà

MELIA

Hút ẩm dạng

và thơm ngon

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L. Rondon & Cie Ltd 21, Bd Henri Rivière — HANOI

UỐN TÓC ĐIỆN ĐÙ KIỀU ĐẸP

TỪ 1\$ ĐẾN 18\$

Bối thí nghiệm ngay tại Mỹ-Việt trong 5 phút biến hẳn lốt den Tân nhang. Lông mịn tươi da mặt. Tân nhang không phát lại nữa. Giá 2p.—3p.—5p. một hộp.

DA TRẮNG MỊN TUỔI BẾP MÁI 2p. 3p. MỘT HỘP.

Bã xoa hòa chất này, da không khô bắc, nước da mịn tươi mãi. Nhõ dùng phải phán kem xää cũng không hại da nữa.

Tóc dài, ruộm tóc đèn, hung và bạch-kim, tóc rụng, rụng lông già, lông mị dài cong, chưng cá (khỏi hẳn, không còn vết thâm, không phát lại) nốt săn nơi đầu giá 1p. 3p. một hộp — Thuốc làm massage (soa nắn). Tóc mọc, giảm m้า, sẹo, lông mày mọc thâm, vết son trầm đen, gầy béo, nở vú (tròn dẹp mồi) đều giá 2p. 3p. một hộp — Nổi ruồi, hột corm, rắng trắng, nê da, hôi nách 0p.50, 1p. một hộp. Trị da dẩn, nước nhỏ mắt đẹp sáng, đều giá 1p. 2p. một hộp — Thuốc trẻ đẹp lại tươi da xanh tóc (uống) 2p. 3p. một hộp — Dầu dạo kéo Massosein 20p. mặt nạ cao xà. Mát sօn lồng móp 0p.90. Mát gọt hút chí — Rất đà đỡ sừa sắc.

MỸ - VIỆN AMY

FONDÉE EN 1938
26, phố Hàng Than — Hanoi

Blouson-Pull'over-Chandail...

Hàng dệt Phúc-Lai đã có catalogue 1939-1940 các hàng mùa lạnh. Áo len, áo sợi, dù các kiều, các lối, các mán. Các nhà buôn nên viết thư ngay về lấy mẫu.

PHUC - LAI
87-89, ROUTE DE HUẾ
— HANOI —

GRANDE EXPOSITION
de tissus Anglais dernier cri pour
HIVER 1939
chez **LEMUR**
14, RUE DES CUIRS - HANOI
L'homme difficile y trouvera
— sûrement son choix —

Quần áo dệt Cécé có đủ các hạng
Chemisette — Maillot de bain — Pull'over.
Gilet croisé — Gilet dame — Blouson.
Veston — Slip — Mi-bas sport — Bas
Scout — Chandail — Combinaison enfant.

Mua buôn, xin hỏi hàng dệt

Cu Chung
100, Rue du Coton
HANOI

CHERCHEZ-VOUS...

un Fournisseur en gros de Tricots et de

CHEMISETTES

qui vous donnera livraison rapide de vos commandes les plus importantes ?

Adressez-vous à la

Manufacture CU GIOANII
68-70, RUE DES ÉVENTAILS, HANOI — TÉL. 525

Mách giúp

MỘT GIÀ ĐỊNH NÊN BÈ ! KHI HƯU SỰ KHỎI RỐI TRĨ !
Hè năm nay khí trời rất nóng bức, bình « Cảm nhiệt » phai sanh rất mãnh liệt, hiện đã làm cho lắm người thiệt mạng rồi. Vậy trong gia đình, nếu có người bị bệnh « Cảm nhiệt » sinh hâm mê, làm Kinh Ban, Trái, nhức đầu v.v..., hãy nhớ tìm cho được thuốc « BẮC-ÁI TRẦN CHÂU TÂN » thổi bệnh trong 15 phút, lành bệnh trong 48 giờ, không nói ngoa.

Nhà hảo tâm muốn cứu giúp đồng bào lao khổ về bệnh « Đau mắt » nên gửi thư và 3 cái cò dán thơ, chúng tôi sẽ gửi tặng thuốc « Nhẫn được » trị giá 50 bệnh nhân.

BẮC - ÁI
100 Bd Tông-đo-phương — CHOLON

Thưa quý ông,

Thưa quý bà

Khi sinh nở, khi thăm thai
Hoa-Kỳ Rượu-Chồi soái vào khai
Té chén, chảy máu, đứt tag
Cầm hòn, cầm thử soa ngang khói liền !

Hộp lớn 135 grs. : Op.60
Hộp nhỏ 75 grs. : Op.25

Hỏi ở các nhà Đại-ly:
PHÒNG TÍCH « CON CHIM »
Khi Dòng-dương có trào cát biến tròn

Le rouge naturel

GUITARE
terre et sans traces.

16 teintes lumineuses et transparentes
dont 6 nouvelles nuances "Vogue 1940".
A.B.C. Brique et D.E.F. Cyclamen

COMPTOIR COMMERCIAL
Agent exclusif
No 59, RUE DU CHANvre HANOI

Vì trùng nào nguy hiểm nhất ?

Bệnh Lậu, Giang-Mai, Ha-Cam đều có những giống trùng rất độc, làm hại thể chất (Mộng, di-tinh, đau lưng, đau xương, rát gan, Lở loét, v. v...) và nguy cả tính mạng) Nọc độc làm di lỵ đến nỗi giòng. Chỉ có :

ĐỨC - THỌ - ĐƯỜNG

131, ROUTE DE HUẾ - HANOI

Tử phượng pháp chữa bệnh cho đến cách chế thuốc là cam đoan chữa được khỏi rất nọc. Thuốc liệu Op.60, Giang-mai Op.70, Ha-cam Op.30 một hộp, nồng một ngày.

Có đại lý ở các tỉnh,

Sữa
NESTLÉ
Hiệu Con Chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẢO CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

Nhà xin không mất tiền quyền
nhà để cách nuôi trẻ của
bác sĩ Vidal soạn & bằng
NESTLÉ, phố Paul-Bert, số 55
— HAI PHÒNG

Rentrée des classes

Vous trouverez à l'I. D. E. O. tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût du travail.

Articles « RECLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de Brouillon « RECLAME » 100 pages . . . 0\$12

Boîte de 100 copies doubles, beau papier . . . 1.70

Ramotte de 100 — — quadrillé multiple . . . 1.20

Plumier laqué, couvercle chromos 1.20

Compas sur panoplies : 15 & 4 pièces . . . 0\$88 & 0.48

Compas plats nickelé reversible double usage . . . 1.18

— — — en pochette . . . 3\$25 — 2.20 & 1.65

Nécessaire scolaire 4 pièces, pochette cuir 0.52

Catalogue des articles scolaires sur demande

L'I. D. E. O.

LIBRAIRIE - PAPETERIE

HANOI - HAIPHONG

POUDRE

TOKALON

« Pétalia »

SURPRENANTE DÉCOUVERTE D'UN CHIMISTE PARISIEN SPÉCIALISTE DE BEAUTÉ

Une poudre de riz si fine et si légère qu'elle flotte dans l'air. Telle est la surprenante création d'un Chimiste Parisien.

C'est pourquoi la Poudre Tokalon s'étend si régulièrement et si uniformément, recouvrant la peau d'un fin voile de beauté, presque invisible. Il en résulte une beauté paraissant parfaitement naturelle. Très différente, en son effet, des poudres lourdes et démodées qui ne donnent qu'une apparence « maquillée », la Poudre Tokalon contient notamment de la Mousse de Crème qui la fait adhérer à la peau pendant 8 heures. Même dans un restaurant surchauffé, jamais votre visage nécessitera de « retouche » si vous employez la Poudre Tokalon. A la fin d'une longue soirée de danse, votre teint sera toujours frais et exempt de luisant.

Agents : F. Maron A. Rochat & Cie
45 Bd Gambetta — HANOI

Sâm Nhung Bách Bò Hồng Khê

Kết tinh chất & cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh mẽ luyện với Sâm Cao-ly, Lộc Nhang cùng với các vị thuốc bò quý giá, nên dùng nó dần ngày dần thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trẻ lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bồn trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy trắng dương cổ khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhợt mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lanh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Đàn bà dùng được huyết tốt, kinh đều; bả náo có bệnh kinh nguyệt bất điều sinh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra khí hư (bạch đái) cũng khỏi. Bả náo nuôi con thai tốt sùa, có chửa thai khô thai. Các cụ già đau lưng đau minh mỏi mệt, kém ăn kém ngủ hoặc có bệnh ho, bệnh thở dùng cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sỏi, bồ tát, tiêu thược. Bồi bổ lâm tái cả nam phái lẫn nữ, nếu ai cần phải bồi bò sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bò gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bò Hồng Khê này. Thuốc thơm ngọt dễ ăn; các ông dùng thử bao sáu vàng, các bà dùng thử bao sáu trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhỏ chiểu với chén nước chè. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng-Khê số 47

Thuốc « Trang Dương Kiêm Tinh dai bò thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoang-hoa ngũ-phân, sâm-cần-thân, Telden-quảng, Sâm Nhung và các vị thuốc vừa bò vừa ngon. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bát lực », liệt-dương » được men nguyên, dễ thụ thai. Lành cho người vô tinh lanh-dam trở nên người da tinh vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 hay 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả rõ ràng. Muốn chứng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhợt mệt. Thuốc này chuyên trị bò thận, kiên tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bênh tinh mau xuất. Mỗi chai lít giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0p.25.

Thuốc « Cai Hồng Khê »

Chống viêm sán chỉa thuốc phiện (nhà Doan đã phân chia), nên ai cai cũng có thể bò hẳn được mỗi ngày hắt một đồng bạc. Thuốc phiện có sống kết hai bò thuốc cai là đủ không phải hút nữa vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 mỗi hép, thuốc nước 1p.00 mỗi chai. Người sán chỉ kết 1p.00, nghiên nát hắt 5p.00, 3p.00 là bò hẳn được, nếu sai nhời, xin trả lại tiền gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng Khê

Gắng thép mà được ngang trời! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lảng lơi! Hai câu Sâm truyền này, ngày nay quả thấy trong nghiệm, vì bồ nái đến Hồng-Khê thì ai cũng nghĩ đến thuốc lứa và thuốc giang-mai; ai bị lứa không cứ mời bay kinh niên uống thuốc lứa Hồng-Khê số 39, mỗi hộp 0p.60 cũng rất tốt. Ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mây, mới hay đã nhập cát rồi, uống thuốc giang-mai số 14 cũng khỏi rất nhanh. Một cách ám đêm không hai châp (mỗi hép giá 0p.60) nắn khớp nơi đầu đòn cũng biết tiếng.

Nhà thuốc HỒNG - KHÊ

88, Phố Chợ Hôm (Route de Hué) — Hanoi

Xem trước cho đơn, bắc thuốc chén, và có hơn 100 món thuốc bắc, tẩm, cao, gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hép, đóng chai theo phương pháp Anh và nói rõ bệnh căn, hết ráo ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà Hồng-Khê dự Hội-chợ Hải-phòng năm 1937 được quan Thống-tuật tại Hội-chợ Hanoi 1938 được quan Thống-tuật ban khen và được thưởng « Bội tinh vàng » và được thưởng « Bằng cấp tài năng » tại Hội-chợ Huế. Kỳ đầu sào công nghệ, mỹ thuật-Nhung. Khiết xác với tên có Đại-lý, nhà thuốc Hồng-Khê xin nhận ký giấy hiệu Phật 12 tay.